

การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู

โดยใช้สถานการณ์จำลอง

The Development of Problem Solving Skill for
Professional Teaching Student through Simulation Method

อัญชัน เฟื่องสุข

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง
ผู้วิจัย	อัญชน เพ็งสุข
คำสำคัญ	สถานการณ์จำลอง, ทักษะการแก้ปัญหา, นักศึกษาวิชาชีพครู
ปีการศึกษา	2564

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 2) เพื่อศึกษาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1/1 วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากสุ่มห้องเรียนและใช้ทุกคนในห้องเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง 2) แบบทดสอบวัดทักษะในการแก้ปัญหา 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test แบบ One Sample t-test และ t-test แบบ Dependent Sample ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาภายหลังผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เทียบเท่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนด ไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.93 2) ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.56$)

Abstract

The Title	The Development of Problem Solving Skill for Professional Teaching Student through Simulation Method
Researcher	Anchan Pengsook
Keywords	simulation, solving skill, professional teaching student
Year	2021

The research purposes 1) to develop solving skill of professional teaching student through simulation compared to 70 percentage criteria 2) to study solving skill of professional teaching student through pre-test and post-test simulation 3) to study attitude of student learning through simulation. Random sampling is 30 first year undergraduate in 1st semester, 2021 academic year. Research tools are 1) activity learning simulated plan. 2) solving problem skill test 3) attitude questionnaire towards learning management through simulation. Data analyzed statistic are percentage, average, standard deviation and statistic test (One Sample t-test and Dependent Sample t-test). The results found that 1) post-test score equals 70 percentage criterion statistical significance at .01 at 25.93 average 2) student solving problem development result post-test is higher than pre-test at .01 statistical significance 3) learners' satisfaction is the most with 4.56 average ($\bar{x} = 4.56$, SD = 0.56)

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์พร ฟินเฟื่องฟู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูมิ วงศ์วิเชียร และ ดร.วิชราภรณ์ เพ็งสุข ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล นอกจากนี้ขอขอบคุณครูเกษมสันต์ วิเศษดอนหวาย ที่กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำ Abstract ในครั้งนี้ด้วยความเต็มใจยิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัยและครู อาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรีที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจในทุกๆ เรื่องเป็นอย่างดี นับเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งอันทำให้การทำวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อัญชัน เพ็งสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบความคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง	7
ทักษะในการแก้ปัญหา	24
ความพึงพอใจ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ขอบเขตการศึกษา	35
การกำหนดสถานการณ์จำลองในการจัดการเรียนรู้	36
เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ	37
เกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รูปแบบการทดลอง	42
ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด	45
ผลการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน (pretest) กับคะแนน หลังเรียน (Posttest) ของผู้เรียน	45
ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สถานการณ์จำลอง	46
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
สรุปผลการวิจัย	47
อภิปรายผล	48
ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	55
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	56
ภาคผนวก ข เครื่องมือในการวิจัย	61
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ใช้ในการวิจัย	128
ภาคผนวก ง เอกสารการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	139
ภาพตัวอย่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง	141
ประวัติผู้วิจัย	143

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	36
2	เนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	36
3	ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	45
4	ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน(pretest) กับคะแนนหลังเรียน (Posttest)	45
5	แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สถานการณ์จำลอง	46
6	ค่าดัชนีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ	129
7	การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	130
8	ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ	131
9	การปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	133
10	แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทักษะการ แก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ	134
11	ผลการทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหากลุ่มตัวอย่าง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียน	136
12	ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ	138

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	21st Century Learning Framework	20
2	กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองผ่านระบบออนไลน์	141
3	ใบงานทักษะการแก้ปัญหา	142

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มี ทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนา ประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และ แรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหา วิฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับ การเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อ ระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 1) จากนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 และแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 กำหนดให้มีการ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนและยกระดับคุณภาพการศึกษา ภายใต้บริบททางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและ ความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัตภายใต้สังคมแห่งปัญญา สังคมแห่งการเรียนรู้และ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้พลเมืองสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต และจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ซึ่งเน้นให้คนไทยทุกคนได้รับ การศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและ การเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,

2560 : 1) การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จึงต้องพัฒนาผู้เรียนให้ตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยสร้างความรอบรู้ทางศาสตร์อย่างลุ่มลึก พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความใฝ่รู้และเรียนรู้ ในทักษะที่หลากหลาย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการอ่าน การเขียน การพูดโต้ตอบ การฟัง และจับประเด็น ทั้งมีส่วนร่วม ในการคิดวิเคราะห์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจากการปฏิบัติเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรง เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาจะได้คิดเป็น แก้ปัญหาได้ สามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม มีทักษะการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทั้งมีความคิดริเริ่มในการสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อให้เป็น ผู้นำด้านนาฏศิลป์ และดนตรี ในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตในมิติใหม่ มุ่งเน้นผลลัพธ์ การเรียนรู้ให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็นครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ให้ เป็นครูดี ครูเก่ง ที่มีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ตาม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรอบรู้ สามารถ บูรณาการศาสตร์การสอนด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ มีพัฒนาการ (วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี, 2562: 4-6)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเรียนรู้ทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสม แก่วัยหรือพัฒนาการของศิษย์สาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตใน โลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการ เรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 7C 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W)riting (เขียนได้) และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & innovation (ทักษะด้านการ สร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงาน เป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการ สื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) และ Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) (วิจารณ์ พานิช, (2555: 16-17)

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกากการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง จุดเด่นของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง จุดเด่นของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีดังนี้ 1) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนได้อย่างเข้าใจ 2) เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก ผู้เรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน 3) เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด เป็นต้น (ทศนา แคมมณี, 2562 : 370-373)

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหานักศึกษาวิชาชีพครู ทุกคนสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้ทั้งโดยตนเองและรับการฝึกฝนจากผู้อื่น นักคิดแก้ปัญหาจึงควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ตั้งใจค้นหาความจริง กระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สนใจสิ่งรอบด้านเปิดใจรับความคิดใหม่ มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ กล้าหาญ กล้าเผชิญความจริงมีความคิดหลากหลายและคิดยืดหยุ่น มั่นใจในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ และใจเย็น สุขุม รอบคอบ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2556). ทักษะการแก้ปัญหาเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนไทย เพื่อสามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้มิใช่เพิกเฉยต่อปัญหา หนีปัญหา หรือแก้ปัญหาด้วยวิธีการไม่เหมาะสมจนเกิดผลเสียต่อตนเองหรือส่วนรวมได้และอาจพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมส่วนรวมได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550: ออนไลน์) ดังนั้นนักศึกษาครูจึงควรมีทักษะในการแก้ปัญหาและการแก้ปัญหานั้นควรเป็นการแก้ปัญหาที่เหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ซึ่งการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดแนวทางที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคตตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 จรรยาบรรณวิชาชีพครูประกอบด้วยจรรยาบรรณ 5 ด้าน 9 ข้อ ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่ ข้อ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนา

ตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้แก่ ข้อ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ ต่อผู้รับบริการ ได้แก่ ข้อ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ข้อ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และ ผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ข้อ 6 ผู้ประกอบ วิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดที่ขัดต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ข้อ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความ จริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ข้อ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึง ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่ คณะ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ ข้อ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2563) ซึ่งการปลูกฝังให้นักศึกษาเกิดความตระหนักใน จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่จะนำวิธีสอนโดยใช้ สถานการณ์จำลองมาจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้ นักศึกษาเกิดพฤติกรรมพึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์ จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์ จำลอง ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 57 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1/1 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากสุ่มห้องเรียนและใช้ทุกคนในห้องเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาและจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. เนื้อหา

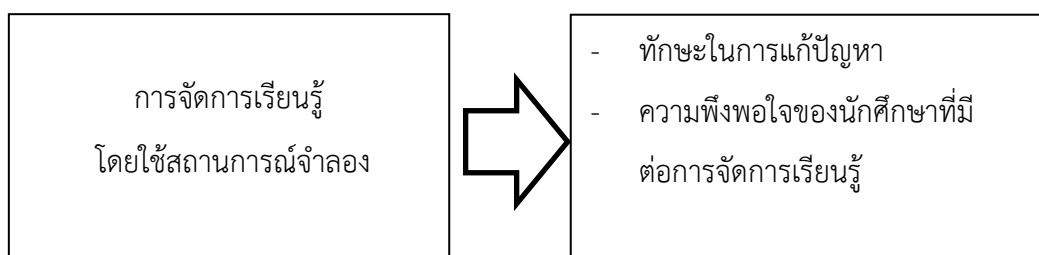
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู

5. ตัวแปรการวิจัย

ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

- ตัวแปรตาม
- ทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษา
 - ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้

กรอบความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70
2. ทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับมากที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์จำลองกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแก้ปัญหา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง
 - ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา
 - ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา
2. เกณฑ์การประเมินทักษะในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาจากสถานการณ์จำลอง ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น 3 ประเด็น ดังนี้ 1) การกำหนดปัญหา 2) แนวทางแก้ปัญหา 3) เสนอแนวทางแก้ปัญหา
3. ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาที่มีต่อสถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้อย่างเหมาะสม โดยวัดจากแบบวัดทักษะในการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
4. ความพึงพอใจของนักศึกษา หมายถึง ความพอใจ ชอบใจของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้หลังผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เรียบร้อยแล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีทักษะในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพครูในอนาคตต่อไปได้
2. สามารถเป็นแนวทางให้บุคคลและหน่วยงานทางการศึกษานำไปเสริมสร้างทักษะด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาวิชาชีพครูต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.1 ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ความมุ่งหมายของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.3 องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้
 - 1.4 ขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.5 บทบาทผู้สอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.6 บทบาทผู้เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.7 ข้อดีของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.8 ข้อจำกัดของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.9 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสถานการณ์จำลอง
2. การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา
 - 2.1 ความหมายทักษะในการแก้ปัญหา
 - 2.2 องค์ประกอบของกระบวนการแก้ปัญหา
 - 2.3 ขั้นตอนในการแก้ปัญหา
3. ความพึงพอใจ
 - 3.1 ความหมายความพึงพอใจ
 - 3.2 ทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.1 ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

โจนส์ (Jones. 1982: 5) สถานการณ์จำลองเป็นเหตุการณ์หนึ่งซึ่งไม่ใช่การสอนโดยครู แต่นักเรียนเป็นผู้เข้าร่วมเหตุการณ์นั้น และเป็นผู้ที่ทำให้เหตุการณ์นั้นดำเนินต่อไปโดยได้รับมอบหมายหน้าที่ภารกิจในสังคมและความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งต้องมีการแก้ปัญหาและตัดสินใจร่วมอยู่ด้วย ส่วนครูจะเป็นผู้กำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาจบของสถานการณ์ นอกจากนี้ครูมีหน้าที่อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญในสถานการณ์นั้น กำหนดว่าใครเป็นใคร ใครทำหน้าที่อะไร มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องใดบ้าง

ทิสนา แคมมณี (2562 : 370) กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

ยุพิน บุญชูวงศ์ (2556 : ออนไลน์) กล่าวว่า วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง คือ การสอนที่จำลองสถานการณ์จริงในไว้ในชั้นเรียน โดยพยายามทำให้เหมือนจริงที่สุด มีการกำหนดกติกาหรือเงื่อนไข แล้วแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มให้เข้าไปในสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยกิจกรรมนี้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการเผชิญกับปัญหา ซึ่งจะต้องมีการตัดสินใจและใช้ไหวพริบ

สมจิตต์ สินธูชัยและกันยารัตน์ อุบลวรรณ (2560: 29) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงเป็นวิธีการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองเสมือนอยู่ในสถานการณ์จริง การสรุปผลการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิดประสบการณ์จากสถานการณ์จำลองช่วยถ่ายทอดความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ ความคิด ความรู้สึกต่อกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในสถานการณ์ และสรุปหลักการหรือแนวคิดที่จะนำไปประยุกต์ในสถานการณ์ใหม่

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2553: 74) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมา ซึ่งสถานการณ์นั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์ โดยมีการกำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับประกอบกับวิจารณญาณของ

ตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานการณ์นั้นให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเรียนรู้แบบสร้างสถานการณ์จำลองนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ดี และสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้

อภิชัย อินทัฬ (2558: ออนไลน์) กล่าวว่า การสร้างสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกับการแสดงบทบาทสมมติแตกต่างกัน ตรงอยู่ที่ว่า การแสดงบทบาทสมมติเราเน้นที่การแสดงออกและความรู้สึกของผู้แสดงแต่ละคน แต่การสร้างสถานการณ์จำลองเราเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศทั้งหมดของการแสดงเน้นการจำลองสถานการณ์จริง ทั้งหมดมาไว้ในห้องเรียน

โฮลเดน (Holden. 1981: 5) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของการแก้ปัญหา ครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ควบคุม จะนำของจริงต่าง ๆ มาเป็นสื่อในการกระตุ้นผู้เข้าร่วมให้ใช้ทักษะของภาษาทุกด้านในการรับข้อมูลพร้อม ๆ กัน ผู้เข้าร่วมสถานการณ์แต่ละคนจะได้รับบัตรแสดงขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบ และข้อมูลจำเป็นเพิ่มเติม นอกจากนี้ ทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง คือ การจำลองสถานการณ์จริงในไว้ในชั้นเรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองเสมือนอยู่ในสถานการณ์จริง ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ความคิด ความรู้สึกต่อกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในสถานการณ์ และสรุปหลักการหรือแนวคิดที่จะนำไปประยุกต์ในสถานการณ์ใหม่

1.2 ความมุ่งหมายของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ความมุ่งหมายของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีนักวิชาการได้นำมาใช้ในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน ดังนี้

เช (Shay,1980 : 27 อ้างใน สุขสม สิวอมรัตน์, 2552: 10) กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการใช้สถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้

1. ใช้ในการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง เราใช้ในการแนะนำผู้เรียนให้รู้จักกัน หรือใช้แนะนำวิชาที่เรียน
2. เพื่อที่จะบอกความจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น
3. เพื่อพัฒนาความรู้ให้หนักแน่น ส่วนมากออกแบบมาเพื่อใช้ในเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ การเลือก ความกดดัน ความรู้สึกขัดแย้ง
4. เพื่อสำรวจอนาคต เพื่อการทำนายหรือเพิ่มประสบการณ์ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ทำให้เกิดความสามารถในการแก้ปัญหามากขึ้น

ทิศนา แคมมณี (2562 : 370) กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริงและเกิดความเข้าใจในสถานการณ์หรือเรื่องที่มีตัวแปรจำนวนมากที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2553: 74) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง มีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือเรื่องที่มีตัวแปรจำนวนมาก ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน
2. เพื่อฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม การสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกกลุ่มการยอมรับความคิดของผู้อื่น

ณรงค์ กาญจนะ (2558 : ออนไลน์) กล่าวว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพคล้ายความเป็นจริง มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญดังนี้ คือ

1. ให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ได้เรียนภาคทฤษฎีไปแล้วก่อนเข้าสู่สถานการณ์จริง
 2. มุ่งฝึกการคิดวินิจฉัยแก้ปัญหา การควบคุมสถานการณ์ การตัดสินใจในสถานการณ์ที่ผู้เรียนอาจต้องพบในชีวิตจริง
 3. มุ่งฝึกการใช้ทักษะด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น กระบวนการคิด การมีส่วนร่วมในการเรียน เป็นต้น
 4. มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสถานการณ์คล้ายความเป็นจริง
 5. มุ่งให้ผู้เรียนได้พบและรู้จักแก้ปัญหาในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 6. มุ่งให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ กล้าคิดกล้าทำมากยิ่งขึ้น และเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่สถานการณ์จริง
 7. มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ และฝึกความอดทน
- จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสภาพคล้ายความเป็นจริง ฝึกการใช้ทักษะในการแก้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่สถานการณ์จริง

1.3 องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้

ทิศนา แคมมณี (2562 : 370) กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีดังนี้

1. มีผู้สอนและผู้เรียน
2. มีสถานการณ์ ข้อมูล บทบาทและกติกา ที่สะท้อนความเป็นจริง
3. ผู้เล่นในสถานการณ์มีปฏิสัมพันธ์กันหรือมีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ในสถานการณ์นั้น
4. ผู้เล่นหรือผู้สวมบทบาทมีการใช้ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ
5. การตัดสินใจส่งผลต่อผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

6. มีการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ข้อมูล และกติกาของสถานการณ์
วิธีการเล่น พฤติกรรมการเล่น และผลการเล่น เพื่อการเรียนรู้

7. มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2553: 75) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ แบบสถานการณ์จำลองมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. สถานการณ์ ข้อมูล บทบาทและกติกาที่สะท้อนความเป็นจริง
2. ผู้เรียนทำหน้าที่ผู้แสดงบทบาทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้
3. การแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจที่เกิดจากวิจารณ์ของผู้เล่น
4. การอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ข้อมูล กติกา บทบาทหรือการแสดง

พฤติกรรมและผลการแสดงเพื่อการเรียนรู้

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ คือ มีผู้สอน ผู้เรียน สถานการณ์ ข้อมูล บทบาทและกติกา ผู้เล่นหรือผู้สวมบทบาทมีการใช้ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจในการแก้ปัญหา และมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 ขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ทศนา แคมมณี (2562 : 370) กล่าวถึง ขั้นตอนสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีดังนี้

1. ผู้สอนเตรียมสถานการณ์จำลอง
2. ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์จำลอง บทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่น
3. ผู้เรียนเลือกบทบาทที่จะเล่น หรือผู้สอนกำหนดบทบาทให้ผู้เรียน
4. ผู้เรียนเล่นตามกติกาที่กำหนดไว้
5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ข้อมูลและกติกาของ

สถานการณ์ วิธีเล่น พฤติกรรมการเล่นและผลการเล่น

6. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับจากการเล่น
7. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ทศนา แคมมณี (2562 : 371-372) กล่าวว่า เทคนิคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการใช้วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองให้มีประสิทธิภาพ

1. ผู้สอนเตรียมสถานการณ์จำลองที่จะใช้สอน โดยอาจสร้างขึ้นเองหรืออาจเลือกสถานการณ์จำลองที่มีผู้สร้างไว้แล้ว ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด เมื่อมีสถานการณ์จำลองแล้ว ผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในสถานการณ์จำลองนั้นและควรลงเล่นด้วยตนเอง

เพื่อให้ได้ทราบถึงอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการเล่น จะได้จัดเตรียมการป้องกันหรือแก้ไขไว้ให้พร้อม

2. การนำเสนอสถานการณ์จำลอง เนื่องจากสถานการณ์จำลองส่วนใหญ่ จะมีความซับซ้อนพอสมควรไปถึงระดับมากการนำเสนอสถานการณ์ บทบาท และกติกา จำเป็นต้องมีการเตรียมการอย่างดี ควรนำเสนออย่างเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ไม่สับสน และควรจัดข้อมูลทุกอย่างไว้ให้พร้อมควรเริ่มด้วยการบอกเหตุผลและวัตถุประสงค์กว้างๆ แก่ผู้เรียนว่า การเล่นในสถานการณ์จำลองนี้จะให้อะไรและเหตุใดจึงมาเล่นกัน ต่อไปจึงค่อยให้ภาพรวมของสถานการณ์จำลองทั้งหมด แล้วจึงให้รายละเอียดที่จำเป็น เช่น กติกา บทบาท เมื่อทุกคนเข้าใจพอสมควรแล้ว จึงให้เล่นได้

3. การเลือกบทบาท เมื่อผู้เรียนเข้าใจภาพรวมและกติกาแล้ว ผู้เรียนทุกคนควรได้รับบทบาทในการเล่น ซึ่งผู้เรียนอาจเป็นผู้เลือกเอง หรือในบางกรณีผู้สอนอาจกำหนดบทบาทให้ผู้เรียน

4. การเล่นในสถานการณ์จำลอง ในขณะที่ผู้เรียนกำลังเล่นในสถานการณ์จำลองนั้น ผู้สอนควรติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อสังเกตพฤติกรรมการเล่นของผู้เรียนและจดบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้คำปรึกษาตามความจำเป็น รวมทั้งแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

5. การอภิปราย การอภิปรายควรมุ่งประเด็นไปที่การเรียนรู้ความเป็นจริงว่าในความเป็นจริงสถานการณ์เป็นอย่างไรและอะไรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งผู้เรียนมักได้เรียนรู้จากการเล่นของตนในสถานการณ์นั้น จึงทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เมื่อได้เรียนรู้ความเป็นจริงแล้วการอภิปรายขยายต่อไปว่า เราควรจะให้สถานการณ์นั้นคงอยู่ หรือ เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างไร และจะทำไมจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นได้

ไสว พิกขาว (2544 : 122 อ้างใน ณรงค์ กาญจนะ, 2558: ออนไลน์) ได้เสนอขั้นตอนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 : ขั้นปฐมนิเทศ

ขั้นที่ 2 : ขั้นแสดงบทบาทตามสถานการณ์

ขั้นที่ 3 : ขั้นอภิปราย

ขั้นที่ 4 : ขั้นสรุปและประเมินผล

อภิชัย ธิณทัต (2558: ออนไลน์) กล่าวถึง ข้อเสนอแนะในการสร้างสถานการณ์จำลอง ไว้ว่า การจัดสถานการณ์ต่าง ๆ จะต้องให้เหมาะสมกับความสามารถและระดับชั้นของเด็ก สถานการณ์จำลองที่จัดจะต้องสอดคล้องและเสริมบทเรียนของผู้เรียน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินการสร้างสถานการณ์จำลอง มีข้อควรระวังในการสถานการณ์จำลอง คือ อย่าปล่อยให้ผู้เรียน

กระทำกิจกรรมในสถานการณ์จำลองโดยลำพัง แต่ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดและอย่ามองว่าการสอนโดยการสร้างสถานการณ์จำลองเป็นการแบ่งเบาภาระของครู

อินทิรา บุญยาทร (2542 : 102 อ้างใน ณรงค์ กาญจนะ, 2560: ออนไลน์) กล่าวถึงขั้นตอนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ไว้ ดังนี้

1. ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลองโดยอาจใช้วิธีต่อไปนี้

- 1.1 เล่าให้ฟังถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- 1.2 ให้ดูรูปภาพแล้วเล่าประกอบ
- 1.3 ให้ดูภาพยนตร์สถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- 1.4 ให้ดูจากฉากที่จัดไว้ และมีผู้แสดงบทบาทประกอบ

2. ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยร่วมกันแสดงความคิดเห็น

3. ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

ยุพิน บุญชูวงศ์ (2556 : ออนไลน์) วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีดังนี้

1. ขั้นเตรียม ผู้สอนจัดเตรียมสถานการณ์จำลอง โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน แล้วเลือกรูปแบบที่เหมาะสม ตลอดจนเขียนรายละเอียดเนื้อหาและอุปกรณ์ที่ต้องใช้
2. ขั้นดำเนินงาน ผู้สอนอธิบายบทบาท กติกา วิธีการเล่น และวิธีการให้คะแนน แล้วแบ่งกลุ่มผู้เรียนเพื่อปฏิบัติภารกิจที่กำหนด โดยมีผู้สอนคอยให้ข้อเสนอแนะและดูแลการปฏิบัติในสถานการณ์จำลองของผู้เรียนด้วยการสังเกต จดบันทึก และให้คะแนนผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. ขั้นสรุปผล ผู้สอนจะช่วยสรุปผลของสถานการณ์จำลอง โดยวิเคราะห์กระบวนการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนใช้ เปรียบเทียบผลของสถานการณ์จำลองกับโลกแห่งความเป็นจริง หรือเชื่อมโยงกิจกรรมที่ปฏิบัติไปแล้วกับเนื้อหาวิชาที่เรียน

ข้อควรคำนึงของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีดังนี้

1. ถ้าผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างสถานการณ์จำลอง อาจสร้างผิดไปจากจุดมุ่งหมายได้
2. สถานการณ์จำลองที่ยากเกินไปจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจ
3. เป็นการยากที่จะประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2553: 76-78) กล่าวว่า การสร้างสถานการณ์จำลองในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการสอนควรพิจารณาถึงเนื้อหาที่ต้องการสอนวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผลดีที่สุดและทำอย่างไรระบบที่ออกแบบจึงจะสมบูรณ์โดยมีลำดับขั้นตอนการออกแบบสถานการณ์จำลองดังต่อไปนี้

1. วางขอบเขตปัญหาการสอนผู้กำหนดปัญหาจะต้องรู้ให้ลึกซึ้งว่าปัญหาคืออะไร ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมีความมุ่งหมายอย่างไรเราอาศัยอะไรเป็นสภาวะแวดล้อมที่ช่วยให้เข้าใจปัญหา

2. พิจารณาสภาพของระบบที่จะนำมาใช้ในสถานการณ์ผู้ออกแบบต้องพิจารณาว่าจะใช้ผู้เรียนกี่คนใช้เครื่องมืออะไรช่วยใช้วิธีการอย่างไรใช้วัสดุอุปกรณ์อะไรหลักการดำเนินงานจะเป็นในรูปแบบใดและจะสร้างปรัชญาการสอนแนวใดหรือกล่าวโดยสรุปคือจะต้องคำนึงถึงส่วนประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยในการวางขอบเขตของปัญหาได้เหมาะสมและถูกต้องตามวัตถุประสงค์

3. ปรับสภาพการเข้าสู่ปัญหาเพื่อจะให้ปัญหานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์เราต้องอาศัยสภาพการที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมกับปัญหาหรือเลือกวิธีการที่จะช่วยนำปัญหาไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้

4. กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะต้องกำหนดออกมาในรูปของพฤติกรรมที่วัดได้

5. กำหนดเกณฑ์ในการวัดผลเนื่องจากเกณฑ์ในการวัดผลแบบนี้จะต้องใช้วัดพฤติกรรมผู้เรียนจึงต้องสร้างเกณฑ์ออกมา 2 แบบคือ วัดผลขั้นสุดท้ายในการเรียนรู้ และวัดขีดระดับความสามารถที่เปลี่ยนแปลงไป

6. เสนอผลของสถานการณ์จำลองผลของสถานการณ์จำลองมีข้อได้เปรียบวิธีการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ หลายอย่าง คือ

6.1 สามารถสร้างอารมณ์และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

6.2 สถานการณ์จำลองสามารถรวบรวมพฤติกรรมที่จะชี้ความสามารถของผู้เรียนและความจำไว้ด้วยกันคือผู้เรียนจะมีพัฒนาการทางด้านความจำและพัฒนาขีดความสามารถ

6.3 สถานการณ์จำลองจะจูงใจให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมนาน

6.4 ผู้เรียนสามารถเลือกตอบสนองต่อสภาวะการทางสังคมจากสถานการณ์จำลองได้

6.5 สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้เข้ากันได้เป็นอย่างดีและเป็นไปตามต้องการ

6.6 สถานการณ์จำลองจะดึงดูดความสามารถของผู้เรียนไว้ได้ทั้งในการทำแบบฝึกหัดและแม้แต่ในการเรียนและหาหลายอย่าง

6.7 สถานการณ์จำลองสามารถที่จะชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการ

7. กำหนดชนิดของเครื่องมือที่จะนำมาสร้างในส่วนของการจำลองเช่น ใช้เครื่องมือช่วยสอนเกมสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

8. เลือกซื้อหลายๆอย่างเข้ามาใช้เลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดเป็นเครื่องมือพัฒนาสถานการณ์จำลอง

9. พัฒนาระบบสถานการณ์จำลองแก้ไขข้อบกพร่องในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้สถานการณ์จำลองสมบูรณ์ที่สุด

10. ทดลองใช้สถานการณ์จำลองเพื่อหาข้อจำกัดของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น อาจทดลองกับคนกลุ่มเล็กหรือแบบหนึ่งต่อหนึ่งก็ได้

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างสถานการณ์จำลองควรคำนึงถึงขอบเขตของปัญหา การนำเสนอสถานการณ์ วิธีการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือช่วยในการวัดประเมินผล มีลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

1.5 บทบาทผู้สอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

โจนส์ (Jones. 1982: 8) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนทั้งก่อนและขณะทำกิจกรรมสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ดูแลและจัดเตรียมสื่อเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งควบคุมเรื่องการใช้เวลาในการเตรียมและทำกิจกรรมสถานการณ์จำลอง

2. ไม่รบกวนผู้เรียน แต่ปล่อยให้ผู้เรียนหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นการจัดกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสมจะช่วยให้มีระเบียบวินัยมากขึ้น

3. คำนึงถึงและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเวลาก่อนทำกิจกรรมสถานการณ์จำลองของนักเรียน

4. จัดลำดับการเตรียมสถานการณ์และตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน เพื่อมั่นใจว่าผู้เรียนรู้ว่าพวกเขาจะต้องทำอะไร ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แบ่งหน้าที่ให้แก่ผู้เรียนรับผิดชอบก่อนมีการจัดสถานการณ์

นอกจากนี้โจนส์ (Jones. 1982: 116 ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนขณะทำกิจกรรมสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. เรียนรู้พฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้เรียนระหว่างการทำสถานการณ์จำลอง

2. ไม่รบกวนหรือขัดขวางการตัดสินใจและการแสดงออกกิริยาท่าทาง เช่น การยิ้ม การทำหน้าบึ้งของผู้เรียน แต่ต้องเข้าไปให้คำแนะนำเมื่อเกิดความผิดพลาดผู้สอนต้องใช้วิธีที่นุ่มนวลที่สุดโดยการทำท่าทางเพื่อให้นักเรียนที่กำลังทำกิจกรรมไม่รู้ตัว

3. จัดกระบวนการเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี โดยวางกิจกรรมไว้ว่า ใครนั่งที่ไหน เวลาใดแจกจ่ายเอกสารตอนไหน และสิ่งสำคัญผู้สอนต้องตระหนักและชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ยอมรับในการทำกิจกรรมได้หรือไม่ รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า ใครทำ หรือไม่ทำกิจกรรมเพราะอาจมีสาเหตุมาจากความไม่เข้าใจ ในเนื้อหาผู้สอนต้องหาแนวทางแก้ไข

4. สังเกตการณ์ในการแก้ปัญหาว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์หรือไม่ ทั้งกิจกรรมเดี่ยวหรือกลุ่ม และต้องมีการปรึกษา สรุปผลหลังการแสดง สถานการณ์หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสถานการณ์จำลองนั้น ๆ

ยุพิน บุญชูวงศ์ (2556 : ออนไลน์) กล่าวถึง บทบาทผู้สอน ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้เตรียมการสอนสถานการณ์จำลอง โดยสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน
2. ผู้สอนกับผู้เรียนอาจจะร่วมกันกำหนดสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการพูดคุย ผู้สอนกับผู้เรียนอาจจะร่วมกันกำหนดคำถาม อภิปราย
3. ผู้สอนกำหนดขั้นตอนและบทบาทของผู้แสดงทั้งหมด และอาจจะต้องซักซ้อมทำความเข้าใจกับผู้แสดงก่อนการสร้างสถานการณ์จำลอง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บทบาทของผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และควบคุมการทำกิจกรรม สถานการณ์จำลองให้ดำเนินไปได้ด้วยดี

1.6 บทบาทผู้เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

ยุพิน บุญชูวงศ์ (2556 : ออนไลน์) กล่าวถึง บทบาทผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนอาจจะร่วมกับผู้สอนเป็นผู้กำหนดสถานการณ์จำลองและกำหนดบทบาท ของผู้เรียนแต่ละคน
2. ร่วมกันสร้างและแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองนั้น

3. ผู้เรียนเป็นผู้วิเคราะห์สถานการณ์จำลอง สรุปข้อคิดและสิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลองนั้น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บทบาทของผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้เรียนต้องแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองนั้น หรือวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง สรุปข้อคิดและสิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลอง

1.7 ข้อดีของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ทศนา แคมมณี (2562 : 373) กล่าวถึง ข้อดีของวิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนได้อย่างเข้าใจ เกิดความเข้าใจ เนื่องจากได้มีประสบการณ์ที่เห็นประจักษ์ชัดด้วยตนเอง
2. เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก ผู้เรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน การเรียนรู้มีความหมายต่อตัวผู้เรียน
3. เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด เป็นต้น

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2553: 81) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีข้อดี ดังนี้

1. เป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิด เป็นต้น
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมากเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย
3. สามารถจัดประสบการณ์ที่เพิ่มประสิทธิภาพความจำได้ดีสามารถถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สามารถจัดทดลองจริงได้ตามสมมติฐานการทดสอบและการประยุกต์ใช้ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในวิธีการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา
5. ควบคุมเวลาในการจัดการเรียนรู้ได้ดีและสามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้อง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีข้อดี คือ ให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียน

ประสบผลสำเร็จในวิธีการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา และควบคุมเวลาในการจัดการเรียนรู้ได้ดีและสามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้อง

1.8 ข้อจำกัดของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ทิตนา แชมมณี (2562 : 373) กล่าวถึง ข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองไว้ ดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง เพราะต้องมีวัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลสำหรับผู้เล่นทุกคน และสถานการณ์จำลองบางเรื่องมีราคาแพง
2. เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามาก เพราะต้องใช้เวลาแก่ผู้เล่นในการเล่นและการอภิปราย
3. เป็นวิธีสอนที่ต้องใช้เวลาในการเตรียมการมาก ผู้สอนต้องศึกษารายละเอียด และลองเล่นด้วยตนเอง และในกรณีที่ต้องสร้างสถานการณ์เอง ยิ่งต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น
4. เป็นวิธีสอนที่ต้องพึ่งสถานการณ์จำลอง ถ้าไม่มีสถานการณ์จำลองที่ตรงกับวัตถุประสงค์หรือความต้องการ ผู้สอนต้องสร้างขึ้นเอง ถ้าผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างสถานการณ์เพียงพอ ก็จะไม่สามารถสร้างได้
5. เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เล่นและแสดงออกอย่างหลากหลาย จึงเป็นการยากสำหรับผู้สอนในการนำการอภิปรายให้ไปสู่การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

ณรงค์ กาญจนนา (2560 : ออนไลน์) กล่าวถึงข้อจำกัดของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองไว้ สรุปประเด็นที่น่าสนใจได้ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่าย ต้องใช้เวลาในการสร้างสถานการณ์ จึงมักได้ผลไม่คุ้มค่า
2. ถ้าเป็นสถานการณ์ที่ซับซ้อนจะทำให้ผู้เรียนสับสน แต่ถ้าย่างเกินไปผู้เรียนก็เบื่อหน่าย
3. ถ้าผู้สอนไม่สามารถคุมสถานการณ์ได้จะทำให้ไม่ได้ผลตามต้องการ
4. ผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวมาก
5. เป็นการสอนที่ยากสำหรับผู้สอนที่จะนำการอภิปรายไปสู่การเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2553: 81) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีข้อจำกัด ดังนี้

1. เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ต้องใช้เวลามาก เช่น การเตรียมการการแสดงและการอภิปรายเป็นต้น
2. เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงมากเพราะต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลต่าง ๆ สำหรับผู้แสดง

3. เป็นวิธีการที่ต้องพึ่งสถานการณ์จำลองหากผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างสถานการณ์เพียงพอหรือกำหนดสถานการณ์ได้ไม่ดีพอการเรียนรู้ในครั้งนั้นจะไม่เกิดสัมฤทธิ์ผล

4. การอภิปรายและการสรุปผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่ต้องอาศัยความชำนาญของผู้สอนจึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีข้อจำกัด คือ เป็นวิธีสอนที่ต้องใช้เวลาในการเตรียมการมาก เป็นวิธีการที่ต้องพึ่งสถานการณ์จำลองหากผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างสถานการณ์เพียงพอหรือกำหนดสถานการณ์ได้ไม่ดีพอการเรียนรู้ในครั้งนั้นจะไม่เกิดสัมฤทธิ์ผล และการอภิปรายและการสรุปผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่ต้องอาศัยความชำนาญของผู้สอนจึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

1.9 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสถานการณ์จำลอง

1.9.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงอย่างหลากหลาย ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2555 : 16-17) ได้กล่าวว่า ครูต้องเรียนรู้ทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมแก่วัยหรือพัฒนาการของศิษย์ สารวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครู ช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถ ประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 สารวิชาหลัก ประกอบด้วย ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และรัฐและความเป็นพลเมืองดี หัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโลก ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองดี ความรู้ด้านสุขภาพ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนควรมีทักษะ ดังนี้

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และการสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ได้แก่ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ และความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผลิต (productivity) และความรับผิดชอบต่อผู้อื่น (accountability) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น (responsibility)

วิจารณ์ พานิช (2555 : 19) ได้กล่าวว่า ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 7C

3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W)riting (เขียนได้) และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น)

7C ได้แก่ Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิด อย่างมีวิจาร์ณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)

Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

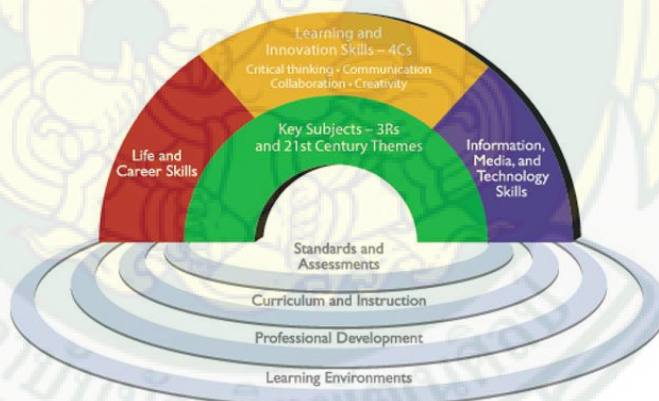
Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจ ต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์)

Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)

Communications, information & media literacy (ทักษะด้าน การสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)

Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร)

Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

ภาพที่ 1 21st Century Learning Framework

ที่มา : Partnership for 21st Century Learning (P21), 2009)

ประสาธ เนืองเฉลิม (2558: 25-26) ได้กล่าวถึงบทบาทผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนคือผู้ที่ตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาที่ได้รับการกระตุ้นจากบทเรียนหรือสภาพแวดล้อมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม
2. ผู้เรียนคือผู้ที่วางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครูหรือผู้เรียนด้วยกัน

3. ผู้เรียนคือผู้ที่ร่วมกันเรียนรู้ผ่านการสืบเสาะหาความรู้ ลงมือกระทำ และแก้ปัญหาาร่วมกัน

4. ผู้เรียนคือผู้สรุปความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งได้คิดและลงมือกระทำ

5. ผู้เรียนคือผู้ที่สะท้อนคิดที่มีต่อบทเรียนและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. ผู้เรียนคือผู้ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับชุมชน ก่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมผ่านผู้ปกครอง ชุมชน และสถาบันการศึกษา

7. ผู้เรียนคือผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้และพัฒนาสังคมโดยอาศัยการศึกษาแบบประชาธิปไตย

ประสาธน์ เนื่องเฉลิม (2558 : 26) ได้กล่าวถึงบทบาทครูในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. ครูคือผู้ที่ออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2. ครูคือผู้ที่ตั้งคำถามและเร้าความสนใจ
3. ครูคือผู้ที่สร้างแรงบันดาลใจทางการเรียนรู้ เป็นตัวแบบที่ผู้เรียนสามารถเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข
4. ครูคือผู้ที่ชี้แนะกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม
5. ครูคือผู้ที่อำนวยความสะดวกในการเรียน เพราะผู้เรียนคือผู้สร้างความรู้ผู้สอนต้องทำหน้าที่ในการให้เครื่องมือเพื่อสร้างความรู้สำหรับผู้เรียน
6. ครูคือผู้ที่จัดสถานการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
7. ผู้สอนคือผู้ผลิต จัดทำ คัดสรร สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการปรับและขยายโครงสร้างทางปัญญา
8. ครูคือผู้ที่ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือประเมินการเรียนรู้สะท้อนผล เพื่อการพัฒนามากกว่าการตัดสิน

ธนอมพร เลหาจรัสแสง (2553 : ออนไลน์) ได้เสนอทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไทยในอนาคต (C-Teacher) ไว้อย่างน่าสนใจ 8 ประการคือ

1. Content ครูต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี หากไม่รู้จริงในเรื่องที่สอนแล้ว ก็ยากที่นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหานั้น ๆ
2. Computer (ICT) Integration ครูต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีจะช่วยกระตุ้นความสนใจให้กับ นักเรียน และหากออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมความรู้และทักษะที่ต้องการได้เป็นอย่างดี
3. Constructionist ครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในเข้ากับการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นครู

จึงควรนำแนวคิดนี้ไปพัฒนางานแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้ที่คงทนและเกิดทักษะที่ต้องการ

4. Connectivity ครูต้องสามารถจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนกับครู ครูภายในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และสถานศึกษากับชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียน

5. Collaboration ครูมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่าง นักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. Communication ครูต้องมีทักษะการสื่อสาร ทั้งการบรรยาย การยกตัวอย่าง การเลือกใช้สื่อ และการนำเสนอ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

7. Creativity ครูต้องออกแบบ สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนมากกว่าการเป็น ผู้ถ่ายทอดความรู้หน้าห้องเพียงอย่างเดียว

8. Caring ครูต้องมีจิตใจต่อนักเรียน ต้องแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยอย่างจริงใจต่อนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อใจ ส่งผลให้เกิดสภาพการเรียนรู้ต้นแบบผ่อนคลาย ซึ่งเป็นสภาพที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเรียนรู้ทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมแก่ผู้เรียน ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทและทักษะในการจัดการเรียนรู้ โดยครูสอนให้น้อยลง ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น ดังนั้น ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

1.9.2 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (ทิตินา แชมมณี. 2562 : 90 -96) กล่าวว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์และของวิกอทสกีเป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซาบหรือดูดซึม(assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้ จะเกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น (disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับสภาวะให้อยู่ในภาวะสมดุล (equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) เพียเจต์ (piaget. 1972 : 1-12) เชื่อว่า

คนทุกคนจะมีการพัฒนาเขาวนปัญญาไปตามลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการคิดเชิงตรรกะและคณิตศาสตร์ รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม (social transmission) วุฒิภาวะ (maturity) กระบวนการพัฒนาความสมดุล (equilibration) ของบุคคลนั้น ส่วนวิททอสกี ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมมาก เขาอธิบายว่ามนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งนอกจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแล้ว ก็ยังมีสิ่งแวดล้อมทางสังคมซึ่งก็คือวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้นสถาบันสังคมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางเขาวนปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้น พัฒนาการทั้ง 2 ด้านจะเป็นไปร่วมกัน ทั้งเพียเจต์และวิททอสกี นับว่าเป็นนักทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) ที่ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับ “cognition” หรือกระบวนการรู้คิด หรือกระบวนการทางปัญญา

การนำทฤษฎีการสร้างความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน สามารถทำได้หลายประการ ซึ่งทิตินา แชมมณี (2562 : 90 –96) ได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ ผลของการเรียนรู้จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ (process of knowledge construction) และการตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น เป้าหมายการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง ครูจะต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2. เป้าหมายของการสอนจะเปลี่ยนจากการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ที่แน่นอนตายตัว ไปสู่การสาธิตกระบวนการแปลและสร้างความหมายที่หลากหลาย การเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ จะต้องให้มีประสิทธิภาพถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาจริงได้

3. ในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทในการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (active) ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ จะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนได้อยู่ในบริบทจริง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถจัดกระทำ ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ทดลอง ลองผิดลองถูกกับสิ่งนั้น ๆ จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจขึ้น

4. ในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคมจริยธรรม (socio-moral) ให้เกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และบุคคลอื่น ๆ จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนกว้างขึ้น ซับซ้อนขึ้น และหลากหลายขึ้น

5. ในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ (Devries, 1992: 1-2) โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนจะเป็นผู้เลือกสิ่งที่

ต้องการเรียนเอง ตั้งกฎระเบียบเอง แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเอง ตกลงกันเองเมื่อเกิดความขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เลือกผู้ร่วมงานได้เอง และรับผิดชอบในการดูแลรักษาห้องเรียนร่วมกัน

6. ในการเรียนการสอนแบบสร้างความรู้ครูจะมีบทบาทไปจากเดิม (Devries, 1992 : 3-6) คือ จากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และควบคุมการเรียนรู้ เปลี่ยนไปเป็นการให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ คือการเรียนการสอนจะต้องเปลี่ยนจาก “Instruction” ไปเป็น “construction” คือ เปลี่ยนจาก “การให้ความรู้” ไปเป็น “การให้ผู้เรียนสร้างความรู้” บทบาทของครูก็คือ จะต้องทำหน้าที่สร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดแก่ผู้เรียน จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปในทางที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้คำปรึกษาแนะนำทั้งทางด้านวิชาการและด้านสังคมแก่ผู้เรียน ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนั้นครูยังต้องมีความเป็นประชาธิปไตย และมีเหตุผลในการสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วย

7. ในด้านการประเมินผลการเรียนการสอน (Jonassen, 1992 : 137-147) เนื่องจากการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองนี้ ขึ้นกับความสนใจและการสร้างความหมายที่แตกต่างกันของบุคคล ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงมีลักษณะที่หลากหลาย ดังนั้น การประเมินผลจึงจำเป็นต้องมีลักษณะเป็น “goal free evaluation” ซึ่งก็หมายถึงการประเมินตามจุดมุ่งหมายในลักษณะที่ยืดหยุ่นกันไปในแต่ละบุคคล หรืออาจใช้วิธีการที่เรียกว่า “socially negotiated goal” และการประเมินควรใช้วิธีการที่หลากหลาย อาจเป็นการประเมินจากเพื่อน แฟ้มผลงาน รวมทั้งการประเมินตนเองด้วย

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้มากกว่าความรู้ เพื่อให้ผู้เรียน เกิดทักษะในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งใช้ทักษะต่าง ๆ ความสามารถของผู้เรียนในกลุ่มย่อยมาช่วยในการแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบแล้วนำมาอภิปรายและสรุปผลร่วมกัน

2. ทักษะในการแก้ปัญหา

2.1 ความหมายทักษะในการแก้ปัญหา

มณฑรา ธรรมบุศย์ (2551 อ้างใน สุธิดา การมี, 2561 : ออนไลน์) กล่าวว่า ทักษะในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นในยามจำเป็น รู้จักพัฒนาและประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหา สามารถหาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 อ้างใน สุธิดา การมี : ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของทักษะการแก้ปัญหาว่า หมายถึง การใช้ประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยตนเองที่เกิดจากการ

สังเกต การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตีความ และการสรุปความเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

สุธิดา การมี (2561: ออนไลน์) กล่าวว่า ทักษะการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการคิดและลงมือปฏิบัติ ซึ่งจำเป็นต้องมีการนำองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันเพื่อที่จะส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะการแก้ปัญหา เป็นการใช้ประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยตนเองในการคิดและลงมือปฏิบัติ มีการนำองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ มาแก้ไขปัญหาในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

2.2 องค์ประกอบของกระบวนการแก้ปัญหา

ความสามารถในการแก้ปัญหา ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้การแก้ปัญหามุ่งบรรลุได้ตามจุดหมายที่ต้องการ นักการศึกษาได้กล่าวไว้หลายท่านดังนี้

จอห์นสัน และไรซิง (Johnson and Rising. 1969 : 107 - 110) ให้ความเห็นว่า กระบวนการแก้ปัญหาคือกระบวนการทางสมองที่ซับซ้อน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. การมองเห็นภาพ (Visualizing)
2. การจินตนาการ (imagining)
3. การจัดทำอย่างมีทักษะ (manipulation)
4. การวิเคราะห์ (analyzing)
5. การสรุปในเชิงนามธรรม (abstracting)
6. การเชื่อมโยงความคิด (association ideals)

สุวิทย์ มูลคำ (2553: 57-58) กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการแก้ปัญหา มีดังนี้

1. ปัญหา
2. กระบวนการแก้ปัญหา
3. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ออซูเบล (Ausubel, 1968 : 551) กล่าวว่าองค์ประกอบที่ทำให้บุคคลแตกต่างกันในการแก้ปัญหา แบ่งออกได้ 3 ประการคือ

1. ความรู้ในเนื้อหาวิชาและความเคยชินในการคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น
2. การใช้แบบความคิด ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา และความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับวิธีการแก้

ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

3. คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ เช่น แรงขับ ความมั่นคงในอารมณ์ ความวิตกกังวล
ความสามารถในการแก้ปัญหา

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ในการแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลนั้น คือ คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ วุฒิภาวะ ประสบการณ์ และระดับสติปัญญา ซึ่งจะทำให้บุคคลมีความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกัน

2.3 ขั้นตอนในการแก้ปัญหา

กิลฟอร์ด (Guilford, 1967) ให้รูปแบบการแก้ปัญหาโดยทั่วไป ประกอบด้วยการทำงานของกระบวนการทางสมองด้านการคิด (Operations) คือ การจำ (Memory) การรู้และเข้าใจ (Cognitive) การคิดแบบอบเนกนัย (Divergent thinking) การคิดแบบเอกนัย (Convergent thinking) และการประเมินค่า (Evaluation) ซึ่งกระบวนการคิดแก้ปัญหาของกิลฟอร์ด มีดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ คือขั้นของการค้นพบปัญหาที่แท้จริง
2. วิเคราะห์ปัญหา คือการพิจารณาสาเหตุสำคัญของปัญหา
3. ขั้นเสนอแนวทางแก้ปัญหา คือการหาวิธีการแก้ปัญหา เป็นทางเลือกที่ตรงกับสาเหตุ แล้วใช้การแก้ปัญหา
4. ขั้นตรวจสอบผล เป็นการติดตามประเมินผลจากข้อ 3 เพื่อให้ผลลัพธ์ที่พอใจ อาจต้องแก้ไขทิศทางการแก้ปัญหาใหม่
5. ขั้นการนำไปประยุกต์ใช้ เมื่อพบปัญหาใกล้เคียงอาจนำไปศึกษาเพื่อแก้ไข เพื่อหาทิศทางใหม่

ดิวอี้ (John Dewey, 1993 อ้างใน สุวรรณ อรรถชิตวาทีน. 2552 : 28) เห็นว่า กระบวนการแก้ปัญหามควรประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation) หมายถึง ขั้นในการตั้งปัญหาหรือค้นว่า ปัญหาที่แท้จริงของเหตุการณ์นั้น ๆ คืออะไร
2. ขั้นในการวิเคราะห์ปัญหา (Analysis) หมายถึง ขั้นในการพิจารณาว่า มีสิ่งใดบ้างที่เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหา หรือสิ่งใดที่ไม่ใช่สาเหตุที่สำคัญของปัญหา
3. ขั้นในการเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา (Production) หมายถึง การหาวิธีการแก้ปัญหาให้ตรงสาเหตุของปัญหา แล้วออกมาในรูปของวิธีการ ผลสุดท้ายจะได้ผลลัพธ์ออกมา

4. ขั้นตรวจสอบผล (Verification) หมายถึง ขั้นในการเสนอเกณฑ์เพื่อการตรวจสอบผลลัพธ์ ที่ได้จากการเสนอวิธีแก้ปัญหา ถ้าพบว่าผลลัพธ์นั้นยังไม่ได้ผลที่ถูกต้อง ก็ต้องมีการเสนอวิธีแก้ปัญหานี้ได้ใหม่ จนกว่าจะได้วิธีการที่ดีที่สุดหรือถูกต้องที่สุด

5. ขั้นในการนำไปประยุกต์ใหม่(Reapplication) หมายถึง การนำวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องไปใช้ในโอกาสข้างหน้า เมื่อพบกับเหตุการณ์คล้ายคลึงกับปัญหาที่เคยพบเห็นมาแล้ว

ทอแรนซ์ (Torrance, 1962) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดแก้ปัญหอนาตามแนวคิดของทอแรนซ์ ได้นำองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 3 องค์ประกอบ คือ การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม มาใช้ประกอบกับกระบวนการคิดแก้ปัญา และการ ใช้ประโยชน์จากกลุ่มซึ่งมีความคิดหลากหลาย โดยเน้นการใช้เทคนิคระดมสมองเกือบทุกขั้นตอน มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ตระหนักรู้ในปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเรียนรู้ที่จะคิดแก้ปัญหาร่วมกัน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดจำนวนมาก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนำสภาพการณ์อนาคตเข้าสู่ระบบการคิด นำเสนอสภาพการณ์อนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม และจินตนาการในการทำนายสภาพการณ์อนาคตจากข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ของตน

ขั้นที่ 2 การระดมสมองเพื่อค้นหาปัญหา จากสภาพการณ์อนาคตในขั้นที่ 1 ผู้เรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าอาจจะเกิดปัญหาอะไร ขึ้นบ้างในอนาคต

ขั้นที่ 3 การสรุปปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ผู้เรียนนำปัญหาที่วิเคราะห์ได้มาจัดกลุ่ม หรือจัดความสัมพันธ์เพื่อกำหนดว่าอะไร เป็นปัญหาหลัก อะไรเป็นปัญหารอง และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้นที่ 4 การระดมสมองหาวิธีแก้ปัญหา ผู้เรียนร่วมกันคิดวิธีแก้ปัญหา โดยพยายามคิดให้ได้ทางเลือกที่แปลกใหม่ จำนวนมาก

ขั้นที่ 5 การเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด เสนอเกณฑ์หลาย ๆ เกณฑ์ที่จะใช้ในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา แล้วตัดสินใจเลือก เกณฑ์ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในแต่ละสภาพการณ์ ต่อไปจึงนำเกณฑ์ที่คัดเลือกไว้ มา ใช้ในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด โดยพิจารณาถึงน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์แต่ละข้อด้วย

ขั้นที่ 6 การนำเสนอวิธีการแก้ปัญหอนาคต ผู้เรียนนำวิธีการแก้ปัญหอนาคตที่ได้มาเรียบเรียง อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม ข้อมูลที่จำเป็น คิววิธีการนำเสนอที่เหมาะสม และนำเสนออย่างเป็นระบบน่าเชื่อถือ

บราวน์ และนอร์แมน (Brown. N.D. and Norman D. A. 1972: 53) ได้สรุปถึงขั้นตอนในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ Wait - Think - See - So ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สะกิดใจให้หยุดคิด (Wait) คือเป็นขั้นที่ทำความเข้าใจกับปัญหา
2. พิจารณา (Think) เป็นขั้นที่คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา และเลือกดูว่าวิธีใดที่เป็นวิธีที่ดีที่สุด แล้วจึงปฏิบัติตามวิธีการนั้น
3. เห็น (See) เห็นการดำเนินการคิดแก้ปัญหานั้นเป็นอย่างไร เพื่อให้สัมฤทธิ์ผล
4. เช่นนั้น (So) เมื่อได้ข้อมูลจาก 3 ขั้นแรกแล้ว ก็มาถึงขั้นการตัดสินใจที่จะหาเช่นนั้น

บลูม (Bloom. 1956 : 122) ได้เสนอว่าขั้นตอนในการแก้ปัญหามีอยู่ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. เมื่อผู้เรียนพบปัญหาผู้เรียนจะคิดค้นหาสิ่งที่เคยพบเห็นและเกี่ยวข้องกับปัญหา
2. ผู้เรียนจะใช้ผลจากขั้นที่หนึ่งมาสร้างรูปแบบของปัญหาใหม่
3. การจำแนกแยกแยะปัญหา
4. การเลือกใช้ทฤษฎี หลักการ ความคิด และวิธีการที่เหมาะสมกับปัญหา
5. การใช้ข้อสรุปของวิธีการมาแก้ปัญหา
6. ตรวจสอบผลที่ได้รับจากการแก้ปัญหา

ปีเตอร์ (Peter Tugwell. 1983 : อ้างใน สุวรรณ อรรถชิตวาทีน. 2552 : 28) แบ่งขั้นตอนของการแก้ปัญหออกเป็น 5 ขั้นตอน

1. การประเมินสถานการณ์ เป็นการวิเคราะห์ถึงสภาพ ขอบเขต ขนาดของปัญหา
2. การค้นหาต้นเหตุของปัญหา (Etiology of Causation) เป็นการศึกษาด้านเหตุหรือปัจจัยของปัญหา
3. การค้นหาวิธีการแก้ปัญหา เป็นการแสวงหาแนวทาง และทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหานั้น ๆ เพื่อการประเมินหาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด
4. การดำเนินการแก้ปัญหา (Implementation) เป็นการเลือกโดยการประเมินวิธีการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. การควบคุมกำกับการดำเนินการ (Monitoring) เป็นการติดตามผลการปฏิบัติเป็นระยะ ๆ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้

เวียร์ (Weir. 1974: 16-18) ได้เสนอขั้นตอนในการแก้ปัญหาไว้ 4 ลำดับคือ

ได้เสนอขั้นตอนในการแก้ปัญหาไว้ 4 ลำดับคือ

1. ขั้นตั้งปัญหาหรือวิเคราะห์ประโยคที่เป็นปัญหา
2. ขั้นนิยามสาเหตุของปัญหาโดยแยกแยะจากลักษณะที่สำคัญ
3. ขั้นค้นหาแนวทางแก้ปัญหาและตั้งสมมติฐาน
4. ขั้นพิสูจน์คำตอบหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการแก้ปัญหา

นอกจากนี้เวียร์ได้ให้หลักการแก้ปัญหา (Perception for Solution) 6 ประการซึ่งจะสามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาก็ได้ ดังนี้

หลักการข้อที่ 1 เริ่มต้นการวิเคราะห์ว่าปัญหาคืออะไร ทบทวนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งได้รูปแบบที่ครอบคลุมเรื่องทั้งหมด ต่อไปคือการแยกแยะปัญหาที่แท้จริงจากสิ่งที่เห็นได้ง่าย จากนั้นให้โยงปัญหาที่ใกล้เคียงเข้ากับปัญหาทั้งหมดซึ่งบางครั้งอาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่แฝงอยู่ในปัญหา กล่าวโดยสรุปหลักการข้อนี้ก็คือการหาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ย่อย ๆ ต่าง ๆ และความเหมาะสมในกลุ่มของเหตุการณ์นั้น ๆ

หลักการข้อที่ 2 การตัดสินใจในการนิยามปัญหา ซึ่งหลักการข้อนี้จะคล้ายข้อสงสัยที่ติดอยู่ในใจ ซึ่งลักษณะของปัญหาส่วนใหญ่คือ เรื่องการให้ความหมายของคำ คือการให้ความหมายที่คำนึงถึงความเหมาะสมของข้อความมากกว่าความเป็นจริง หลักเลียงได้โดยระมัดระวังการนิยามความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

หลักการข้อที่ 3 การเรียบเรียงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของปัญหา

หลักการข้อที่ 4 ถ้าพบว่าไม่มีทางหาคำตอบจากวิธีการเดิมให้หาวิธีการใหม่

หลักการข้อที่ 5 หยุดเมื่อติดขัดหรือพบอุปสรรค

หลักการข้อที่ 6 ปรึกษาปัญหากับผู้อื่น ซึ่งจะทำให้เกิดแนวคิดต่าง ๆ

สเตนิช (Stanish อังโน สุธิดา การ์มี : ออนไลน์) ได้เสนอว่า ในการฝึกการคิดแก้ปัญหา จะมีทักษะและมีการฝึกเป็นขั้นตอน การฝึกทักษะการแก้ปัญหาดังกล่าวนั้นจะมีกระบวนการฝึกฝน 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตระหนักรู้ปัญหา (Sensing Problem and Challenges)
2. ขั้นค้นหาสาเหตุของปัญหา หรือขั้นรวบรวมข้อมูล (Data Finding)
3. ขั้นกำหนดปัญหา (Problem Finding)
4. ขั้นหาแนวทางในการแก้ปัญหา (Idea Finding)
5. ขั้นค้นหาข้อสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหา (Solution Finding)

6. ขันยอมรับข้อสรุปและดำเนินการแก้ปัญหา (Acceptance Finding)

โดยจะต้องฝึกฝนทีละขั้นตอนตามลำดับตั้งแต่ขั้นที่ 1 เรื่อยไปจนถึงขั้นที่ 6 เพราะในแต่ละขั้นตอนก็แตกต่างกัน และเน้นหนักทักษะที่ต่างกันเพราะฉะนั้นในการฝึกจึงไม่ควรยกเว้นหรือข้ามขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งด้วย

สุธิดา การมี (2561 : ออนไลน์) โดยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแก้ปัญหา มีดังนี้

ขั้นที่ 1 การทำความเข้าใจในปัญหา

ขั้นที่ 2 การนิยามและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

ขั้นที่ 3 การนำเสนอทางเลือกหรือแนวทางในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 การลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหาและตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหา

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการแก้ปัญหามีหลากหลายในที่นี่ผู้วิจัยสนใจที่จะนำขั้นตอนดังกล่าวมาสร้างเป็นขั้นตอนที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู ดังนี้ การทำความเข้าใจในปัญหา การค้นหาต้นเหตุของปัญหา การนำเสนอทางเลือกหรือแนวทางในการแก้ปัญหา ตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม ยอมรับข้อสรุปและผลลัพธ์ที่ได้จากการแก้ปัญหา

3. ความพึงพอใจ

การนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ จะนำเสนอใน 2 ประเด็น ต่อไปนี้

3.1 ความหมายความพึงพอใจ

กู๊ด (Good. 1973: 320) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพคุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมของเขา

วอลแมน (Wolman.1973: 384) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุขหรือเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายตามความต้องการหรือมีแรงจูงใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 775) ได้ให้ความหมายของความ พึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

อัญชัน เพ็งสุข(2561: 58) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจที่บุคคลมีต่อสิ่งของ หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมต่างๆ

3.2 ทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow

สรวงศ์ ไคว้ตระกูล (2556: 158-162) กล่าวถึง ทฤษฎีความต้องการของ Maslow โดยมีสมมติฐานว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจจะยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งก็จะเกิดขึ้นได้ ซึ่งความต้องการจะเป็นไปตามลำดับ ความต้องการของมนุษย์มี เป็นลำดับขั้นตอนโดยสามารถสรุปเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการด้านสรีระ (Physiological Need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยา รักษาโรค ความต้องการการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging) เมื่อความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัย ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของก็จะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ หมายถึง ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับ ได้รับความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem Need) ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับ ความอยากเด่นในสังคม ต้องการให้บุคคลอื่นยอมรับ รวมถึงความ เชื่อมั่นใน ตนเอง ความรู้ ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

5. ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Need for Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่เข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความต้องการของตนเอง ยอมรับได้ในส่วนที่เป็นจุดอ่อนของตนเอง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เป็นความพึงพอใจของนักเรียนที่เกิดขึ้นหลังการจัดการเรียนรู้ อาจจะแสดงความรู้สึกในด้านบวก หรือด้านลบ ชอบหรือไม่ชอบ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ฐานิตา ทองศิริ (2555 : 13 อ้างใน อัจฉญา วุฒิรักษ์. 2557 : ออนไลน์) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง สินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนสถานการณ์จำลองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตสาหกรรมเกษตรราชนาวี กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ห้อง 13 ก่อนและหลังใช้สื่อการเรียนการสอน "สถานการณ์จำลอง" เรื่อง สินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ โดยคะแนนหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย = 11.00 สูงกว่าคะแนน ก่อนใช้สื่อการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย = 4.49 อย่างมีนัยสำคัญที่ 005 และผู้เรียนมีการพัฒนากระบวนการคิดมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งยังปรับทัศนคติที่ดีขึ้นในการเรียนวิชาชีพ และทำให้เรียนอย่างมีความสุข

ภาพิศ ศรีสว่างวงศ์ (2561: 10) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ผลการทดสอบก่อนเรียนของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$: 5.63, S.D. = 7.19) ต่ำกว่าหลังเรียน โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 6.75, S.D. = 8.94) มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมหลังเรียน ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมาก

ประดินันท์ ประดับศิลป์ และลักขณา เกตุเตียน (2553. อ้างใน ภาพิศ ศรีสว่างวงศ์. (2561: 21) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการสอนจำลองสถานการณ์ในการสอนวิชาการบัญชีปฏิบัติการของนักศึกษาปีที่ 4 คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้และคะแนนทดสอบของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ในวิชาปฏิบัติการผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงขึ้น เนื่องจากการสอนแบบสถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ดึงดูดความสนใจร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างจริงจัง ตลอดจนผู้เรียนได้เรียนรู้กับการเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์จริงเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานจริงในอนาคตได้

สุขสม สิวะอมรรัตน์ (2552 : 39) ได้ศึกษา ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเลียบราษฎร์บำรุง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการทำงานกลุ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง 2) นักเรียนกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการทำงานกลุ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 หลังจากไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และ 3) นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความสามารถในการทำงานกลุ่มมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อชชญา วุฒิรักษ์ (2557 : ออนไลน์) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การ จดทะเบียน กิจการห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองนั้น สามารถช่วยให้ผู้สอนมีบรรยากาศของการปฏิบัติงานจริง และนักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนในรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักศึกษามีความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 39.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โจนส์ (Jones,1983 : 1-2) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Simulation in Language Teaching พบว่า การสร้าง กิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความมุ่งหมายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษา การคิดวิเคราะห์รวมทั้งการฝึกบูรณาการต่าง ๆ จากสถานการณ์จำลองเข้าด้วยกัน เนื่องจากสถานการณ์จำลองมีความใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ดังกล่าวได้จริง นอกจากนี้ สถานการณ์จำลองยังมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น ดังนั้น การสร้างสถานการณ์จำลองจึงเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรม

ไซเดอร์ (Snyder et al., 2003: 122-139) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบการใช้เทคโนโลยีทางการสอนสำหรับการสอนประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสถาปัตยกรรม พบว่า การใช้สถานการณ์จำลองในการสอนสำหรับประวัติศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมช่วยทำให้เจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนดีขึ้น

จากงานวิจัยข้างต้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปในทางที่ดีขึ้นและผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นที่น่าพอใจและมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เข้าใจทักษะกระบวนการดีขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งการเลือกการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสนใจที่จะการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง โดยใช้วิธีต่อไปนี้ 1) เล่าให้ฟังถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 2) ให้ดูรูปภาพแล้วเล่าประกอบ 3) ให้ดูภาพยนตร์สถานการณ์ที่เกิดขึ้น 4) ให้ดูจากฉากที่จัดไว้ และมีผู้แสดงบทบาทประกอบ ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาดังต่อไปนี้ 1) การกำหนดปัญหา 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาย่างหลากหลาย 3) เสนอแนวทางแก้ปัญหาย่างเหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอบเขตการศึกษา
2. การกำหนดสถานการณ์จำลองในการจัดการเรียนรู้
3. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ
4. เกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด
5. รูปแบบการทดลอง
6. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 57 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1/1 วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากสุ่มห้องเรียนและใช้ทุกคนในห้องเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 12 ชั่วโมงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่	เนื้อหา
1	ทดสอบก่อนเรียน
2-11	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
12	ทดสอบหลังเรียน

1.4 เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ตามหลักสูตร ศีษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตารางที่ 2 เนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่	เนื้อหา
1	ทดสอบก่อนเรียน
2-3	จรรยาบรรณต่อตนเอง
4-5	จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
6-7	จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
8-9	จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
10-11	จรรยาบรรณต่อสังคม
12	ทดสอบหลังเรียน

2. การกำหนดสถานการณ์จำลองในการจัดการเรียนรู้

การกำหนดสถานการณ์จำลองในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดของรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพตามหลักสูตร ศีษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.2 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และแผนการสอนของรายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ กำหนดทักษะผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

2.3 การกำหนดสถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง โดยผู้สอนอาจใช้วิธีดังต่อไปนี้ 1) เล่าให้ฟังถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 2) ให้ดูรูปภาพแล้วเล่าประกอบ 3) ให้ดูภาพยนตร์สถานการณ์ที่เกิดขึ้น 4) ให้ดูจากฉากที่จัดไว้ และมีผู้แสดงบทบาทประกอบ

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา โดยให้นักศึกษาศึกษาปัญหา และหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา โดยให้นักศึกษาเลือกนำเสนอแนวทางแก้ปัญหา ที่เป็นไปได้เหมาะสม

ซึ่งสถานการณ์จำลองนำพฤติกรรมพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ จรรยาบรรณวิชาชีพครู มากำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษา ดังต่อไปนี้ 1) การกำหนดปัญหา 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหอย่างหลากหลาย 3) เสนอแนวทางแก้ปัญหอย่างเหมาะสม

2.4 นำสถานการณ์จำลองและกิจกรรมที่กำหนดไว้ในไปดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

2.5 ติดตามตรวจสอบผลลัพธ์ตามความคาดหวังที่กำหนดและการตอบรับของผู้เรียน

2.6 พัฒนาปรับเปลี่ยนสถานการณ์จำลองและกิจกรรมตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถสร้างประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

3. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะในการแก้ปัญหา เป็นแบบเลือกตอบ

ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.1 ศึกษาอธิบายรายวิชา แผนบริหารการสอน วิเคราะห์เนื้อหา วิชาความเป็นครู วิชาชีพ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพครู

1.2 ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้ และสร้างเครื่องมือตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) สารระ/มาตรฐานการเรียนรู้

2) สารระสำคัญ

3) จุดประสงค์การเรียนรู้

4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6) สารระการเรียนรู้

7) กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

8) สื่อการเรียนรู้

9) แหล่งการเรียนรู้

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง พิจารณาค่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

+ 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดทักษะในการแก้ปัญหา

2.1 ศึกษาทักษะในการแก้ปัญหาที่ต้องการวัด ได้แก่ 1) การกำหนดปัญหา 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย และ 3) เสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม

2.2 สร้างตารางวิเคราะห์แบบทดสอบศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านพิจารณาตรวจสอบคำถาม ตัวเลือก ความสอดคล้องกับทักษะที่ต้องการวัดการใช้ภาษา และความตรงตามเนื้อหา เพื่อพิจารณาคัดเลือกความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่มีค่า 0.66-1 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทำการทดลองใช้กับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี ที่เคยเรียนรายวิชานี้มาแล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.5 ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบ โดยให้คะแนนเท่ากับ 1 ในข้อที่ถูก และให้คะแนนเท่ากับ 0 ในข้อที่ผิด หรือไม่ตอบ

2.6 วิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่ายโดยข้อที่ผ่านเกณฑ์มาเป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมีค่าความยากง่ายระหว่าง .34 - .79

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่คัดเลือกและปรับปรุง จำนวน 30 ข้อ หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .71

2.8 นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้
สถานการณ์จำลอง

3.3 โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท(Likert Scale) ตามเกณฑ์
ดังนี้

คุณภาพ ระดับ 5 ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด

คุณภาพ ระดับ 4 ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มาก

คุณภาพ ระดับ 3 ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง

คุณภาพ ระดับ 2 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง น้อย

คุณภาพ ระดับ 1 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์
จำลองให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาค่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับ
วัตถุประสงค์ (IOC) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

+ 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์
จำลอง ที่มีค่า 0.66-1 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทำการทดลองใช้กับ
กลุ่มตัวอย่าง

4. เกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด

ในการทดสอบเพื่อหาทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์
ในการประเมินผล ดังนี้

ช่วงคะแนน 80-100 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ
มีการกำหนดปัญหาคำถามได้ชัดเจน เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขได้ ใช้ภาษาได้
ถูกต้องตามหลักภาษาไทย มีแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่าง
ชัดเจน แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริง มีการสรุปและเลือก
วิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน ผลลัพธ์ที่ได้จากแนว

ทางการแก้ปัญหาสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู (โดยผู้เรียนมีทักษะการแก้ปัญหา ได้อย่างดีมาก)

ช่วงคะแนน 70-79 หมายถึง มีผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ
มีกำหนดปัญหาได้ชัดเจน เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลัก
ภาษาไทยต้องได้รับคำแนะนำ มีแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่าง
ชัดเจน แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง
มีสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน ผลลัพธ์ที่
ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
(โดยผู้เรียนมีทักษะการแก้ปัญหา ได้อย่างดี)

ช่วงคะแนน 60-69 หมายถึง มีผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีกำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ ใช้ภาษาได้ ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยต้องได้รับคำแนะนำ มีแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริง ไม่ได้ทุกแนวทาง มีสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน ผลลัพธ์ที่ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู (โดยผู้เรียนมีทักษะการแก้ปัญหา ได้อย่างพอใช้)

ช่วงคะแนน 50-59 หมายถึง มีผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีกำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ต้องได้รับการชี้แนะ ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยต้องได้รับคำแนะนำ มีแนวทางแก้ปัญหาได้ไม่หลากหลาย ระบุสาเหตุของปัญหาได้ไม่ชัดเจน แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหานำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง มีสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ต้องได้รับการชี้แนะ ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน ผลลัพธ์ที่ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู (โดยผู้เรียนมีทักษะการแก้ปัญหาได้อย่างปรับปรุง)

ช่วงคะแนน 0-49 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีมีกำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ต้องได้รับการชี้แนะ ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยต้องได้รับคำแนะนำ มีแนวทางแก้ปัญหาได้ไม่หลากหลาย ระบุสาเหตุของปัญหาได้ไม่ชัดเจน แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้

ทุกแนวทาง มีสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ต้องได้รับการชี้แนะ ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน ผลลัพธ์ที่ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู (โดยผู้เรียนมีทักษะการแก้ปัญหา ได้อย่างปรับปรุงเร่งด่วน)

5. รูปแบบการทดลอง

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยมีรูปแบบการทดลอง ดังนี้

1. รูปแบบการทดลองแบบ The One - Shot case study

ทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
-	X	O

โดย X คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

O คือ การทดสอบหลังเรียน

2. รูปแบบการทดลองแบบ The One Group Pretest –Posttest Design

ทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
O ₁	X	O ₂

โดย O₁ คือ การทดสอบก่อนเรียน

X คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

O คือ การทดสอบหลังเรียน

6. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีกระบวนการและขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทำการทดสอบกับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยนาฏศิลปพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน (Pretest)

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง กล่าวคือ ผู้สอนจะใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นให้ความสนใจของผู้เรียน แสวงหาความรู้ และทำกิจกรรมโดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีการกำหนดสถานการณ์จำลอง ตามความเหมาะสมของเนื้อหาการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง จำนวน 5 สัปดาห์ เวลารวม 12 ชั่วโมง

3. เมื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนครบตามกำหนด ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ไปทำการทดสอบกับผู้เรียน และบันทึกไว้เป็นคะแนนหลังเรียน (Posttest)

4. ตรวจคะแนน และนำคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้กระบวนการทางสถิติ แบ่งออกเป็น

4.1 การดำเนินการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เรียนควรมีผลการเรียนรู้อยู่ในระดับดีขึ้นไป

4.2 ดำเนินการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการเรียนรู้ Pretest-Posttest

5. ดำเนินการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยให้ผู้เรียนตอบแบบประเมิน ตรวจคะแนน และนำคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้กระบวนการทางสถิติ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับผลการวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้มากกว่าร้อยละ 70 โดยใช้สถิติ t – test แบบ One Sample t - test

2.การทดสอบเปรียบเทียบคะแนน Pretest กับคะแนน Posttest โดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent Sample

3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน (pretest) กับคะแนนหลังเรียน (Posttest) ของผู้เรียน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-test dependent
df	หมายถึง	ค่า degree of freedom
p	หมายถึง	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การทดสอบคะแนนหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ร้อยละ 70 ได้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	SD	t	df	Sig (2-tailed)
คะแนนสอบ หลังเรียน	30	25.93	.37	-16.78	29	.00

$$P < .01$$

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาภายหลังผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เทียบเท่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนด ไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.93

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน (pretest) กับคะแนนหลังเรียน (Posttest)

การศึกษาเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน(pretest) กับคะแนนหลังเรียน (Posttest) ของนักศึกษาโดยใช้สถานการณ์จำลองได้ผลการศึกษาเปรียบเทียบ ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน(pretest) กับคะแนนหลังเรียน (Posttest)

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	SD	t	df	Sig (2-tailed)
คะแนนสอบก่อนเรียน	30	20.23	.29	13.07	29	0.00*
คะแนนสอบหลังเรียน	30	25.93	.37			

$$*P < .01$$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

จากการวัดความพึงพอใจโดยให้นักศึกษาตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ได้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 5 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{x}$	SD	เกณฑ์การประเมิน
1.	ความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง	4.57	0.57	มากที่สุด
2	ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์จำลอง	4.60	0.56	มากที่สุด
3	ความพึงพอใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอน	4.33	0.55	มาก
4	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น	4.40	0.56	มาก
5	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้กับผู้เรียน	4.63	0.56	มากที่สุด
6	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างประสบการณ์ในการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน	4.63	0.56	มากที่สุด
7	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างประสบการณ์ในการสังเคราะห์ให้กับผู้เรียน	4.60	0.56	มากที่สุด
8	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองช่วยให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา	4.67	0.55	มากที่สุด
9	ความพึงพอใจที่มีต่อการวัดและประเมินผล	4.60	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.56	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง พิจารณารายข้อ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 4.60 4.33 4.40 4.63 4.63 4.60 4.67 และ 4.60 ตามลำดับ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.57 0.56 0.55 0.56 0.56 0.56 0.56 0.55 และ 0.56 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 อยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนและผลการศึกษา ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 57 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1/1 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากสุ่มห้องเรียนและใช้ทุกคนในห้องเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จรรยาบรรณวิชาชีพครู จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านทักษะในการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.34- 0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .71 และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ

การทดลองในการดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีรูปแบบการทดลอง แบบ The One - Shot case study และรูปแบบการทดลองแบบ The One Group Pretest – Posttest Design

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลองสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์จำลอง เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้สถานการณ์จำลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์จำลอง เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้สถานการณ์จำลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการสร้างสถานการณ์มีการกำหนดกติกา หรือเงื่อนไข ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการเผชิญกับปัญหา ซึ่งจะต้องมีการตัดสินใจและใช้ไหวพริบ รู้จักแก้ปัญหาในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2562 : 373) กล่าวถึงข้อดีของวิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองว่าเป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนได้อย่างเข้าใจ เกิดความเข้าใจ เนื่องจากได้มีประสบการณ์ที่เห็นประจักษ์ชัดด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก ผู้เรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน การเรียนรู้มีความหมายต่อตัวผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด เป็นต้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ โจนส์ (Jones, 1983 : 1-2) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Simulation in Language Teaching พบว่า การสร้างกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความมุ่งหมายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษา การคิดวิเคราะห์รวมทั้งการฝึกบูรณาการต่าง ๆ จากสถานการณ์จำลองเข้าด้วยกัน เนื่องจาก สถานการณ์จำลองมีความใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ดังกล่าวได้จริง นอกจากนี้ สถานการณ์จำลองยังมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น เช่นเดียวกับยุพิน บุญชูวงศ์ (2556 : ออนไลน์) ในการทำกิจกรรมสถานการณ์จำลองนั้น ยิ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากเท่าใดก็ตรงกับแนวคิดการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การเตรียมการดีก็จะส่งผลให้

กิจกรรมสถานการณ์จำลองบรรลุผลดี ในขั้นวิเคราะห์และขั้นสรุป เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด ในกิจกรรมส่วนนี้ควรให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์จำลองนั้น เป็นรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากการนั่งฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นทีม ในการกำหนดปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ หาแนวทางแก้ไข และเลือกแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนด้วยกันภายในกลุ่ม และในชั้นเรียนรวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูได้ด้วย ซึ่งผู้เรียนจะชอบมากกว่าการนั่งคิดหรือทำงานด้วยตนเองเพียงคนเดียว ดังทฤษฎีความต้องการของ Maslow (Maslow. อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2556: 158-162) กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการความปลอดภัย เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ และยังมีความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับ ได้รับความเป็นมิตรและ ความรักจากเพื่อนร่วมงาน เช่นเดียวกับงานวิจัยของปภาพิศ ศรีสว่างวงศ์ (2561:10) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ อัสซญา วุฒิรักษ์ (2557 : ออนไลน์) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียน กิจการห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองนั้น สามารถช่วยให้ผู้สอนมีบรรยากาศของการปฏิบัติงานจริง และนักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนในรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหาร ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักศึกษามีความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 39.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปในการนำผลการศึกษาไปใช้

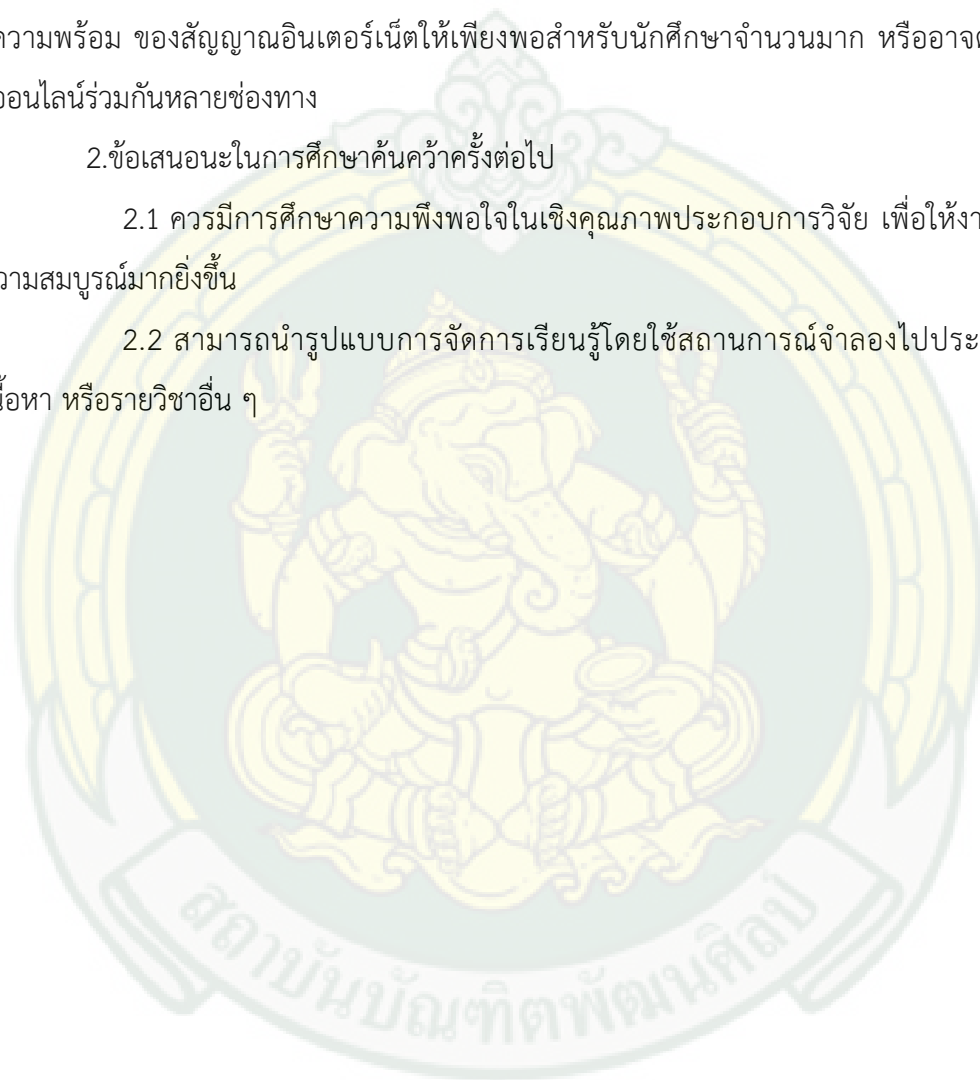
1.1 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้สอนต้องกำหนดสถานการณ์จำลองให้เหมาะสม กระตุ้นความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามเวลา ที่กำหนด

1.2 ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้แบบออนไลน์ สถานศึกษาต้องมีความพร้อม ของสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอสำหรับนักศึกษาจำนวนมาก หรืออาจต้องใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกันหลายช่องทาง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในเชิงคุณภาพประกอบการวิจัย เพื่อให้งานวิจัยเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหา หรือรายวิชาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). การคิดเชิงสร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- _____. (2550). ทักษะแก้ปัญหา เรื่องจำเป็นสำหรับเด็กไทย. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <http://oknation.nationtv.tv/blog/kriengsak/category/economic>. (2563, 6 ธันวาคม).
- ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2553). การเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า : ตอนอนาคตครูไทย ครูพันธุ์ C. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://service.lcct.ac.th/e-office/hotnews/question_talk.php?ID=6744. (2563, 6 ธันวาคม).
- ทิตินา แคมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ณรงค์ กาญจน. (2558). วิธีสอน (Teaching Methods) สถานการณ์จำลอง. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: http://skruteachingmethods.blogspot.com/p/blog-page_16.html. (2563, 6 ธันวาคม).
- ปภาพิศ ศรีสว่างวงศ์. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชี สำหรับ ธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 สาขา ธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง. วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-มิถุนายน 2561.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2563, 7 พฤษภาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109 ง หน้า 10-14.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2558). การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน บุญชูวงศ์ 2556 การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง(Simulation). ข่าวสารวิชาการหน่วย ทะเบียนและพัฒนาวิชาการ งานบริการการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักศึกษา คณะ

- เภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำเดือนเมษายน 2556 [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: http://www.myfirstbrain.com/teacher_view.aspx?ID=88620. (2563, 6 ธันวาคม).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **ความพึงพอใจ. ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี. (2562). **หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562).** ม.ป.ท.
- . (2562). **หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562).** ม.ป.ท.
- สมจิตต์ สีนุชชัยและกันยารัตน์ อุบลวรรณ. (2560). **การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง**
เสมือนจริง: การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน. วารสารพยาบาลทหารบก. 18 (1)
(2563, 10 ธันวาคม).
- สุขสม สิวะอมรัตน์. (2552). **ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการทำงาน**
กลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเลียบราษฎร์บำรุง เขตบางซื่อ
กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุธิดา การมี. (2561). **การใช้กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์**
และทักษะการแก้ปัญหา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://oho.ipst.ac.th/edp-creative-problem-solving3/>. (2563, 30 ธันวาคม).
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ อรรถชิตวาทีน. (2552). **การสร้างแบบวัดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการดำเนินชีวิตของ**
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2553). **19 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.** กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- _____. (2553). 21 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อภิชัย อินทพั. (2558). การสร้างสถานการณ์จำลอง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.gotoknow.org/posts/210105> (2563, 10 ธันวาคม).
- อัชชญา วุฑฒิรักษ์. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียน กิจการ ห้างหุ้นส่วนและบริษัท จำกัด รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชีของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 (ปวช.) สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์ จำลอง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ฯ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://siba.ac.th/wp-content/uploads/2016/01/re_005.pdf. (2563, 6 ธันวาคม).
- อัญชัน เพ็งสุข. (2561). การพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการคิด ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. ลพบุรี: วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี.
- Ausubel, D.P. (1968). Educational Psychology : A Cognitive View. New York : Holt , Rinehart and Winston , Inc. ,
- Bloom, Benjamins. (1956). **Taxonomy of Education Objective Hand Book I:** Cognitive Domain. New York: David Mac Kay Company, Inc.,
- Brown. N.D. and Norman D.A. (1972). **PhysicalScience: A Search for Understanding.** Philadelphia: J.B. Lippincott Company.
- Devries, R. & Zan, B. (1992). Study Compares Teachers and Classroom Atmospheres. The Constructivist, Spring.
- Good, C. V. (1973). Dictionary of Education. New York: McGraw Hill.
- Guilford, J.P. (1967). The Nature of Human Intelligence. New York . : Mcgraw-Hill Book Company.
- Holden, S. (1981). Dream in Language Teaching. London: Longman Group Jones.
- Jonassen, D. H. (1992). Evaluation Constructivist Learning. In T. M. Duffy (ED.), Constructivism and the Technology of Instruction. (pp. 137-147). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

- Jones, K. (1982). **Simulation in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnson, D.A. and J.R. Rising. (1969). *Guidelines for Teaching Mathematics*. Belmont, Calif, Wadsworth,
- Piaget, J. (1972). *Intellectual Evolution for Adolescence to Adulthood*. Human Development,
- Peter T. (1983). Retrieved August 28, 2008, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://cai.md.chula.ac.th>. (2563, 30 ธันวาคม).
- Snyder, C. R., Lopez, S. J, Shorey, H. S., Rand, K L, and Feldman, D. B. (2003). **Hope theory, measurements, and applications to school psychology**. *School Ps Quarterly*, 18.
- Torrance, E.P. (1962). **Guiding creativetalent**. Englewood Cliffs, NJ.: Prentice-Hall.
- Wahlmen, B.B. (1973). *Dictionary of Behavior Science*. New York: Litton Education Publishing.
- Weir, J. J. (1974). Problem Solving is Everybody's Problem. **Science Teacher** 41, 4 (April): 16-18.

ภาคผนวก

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

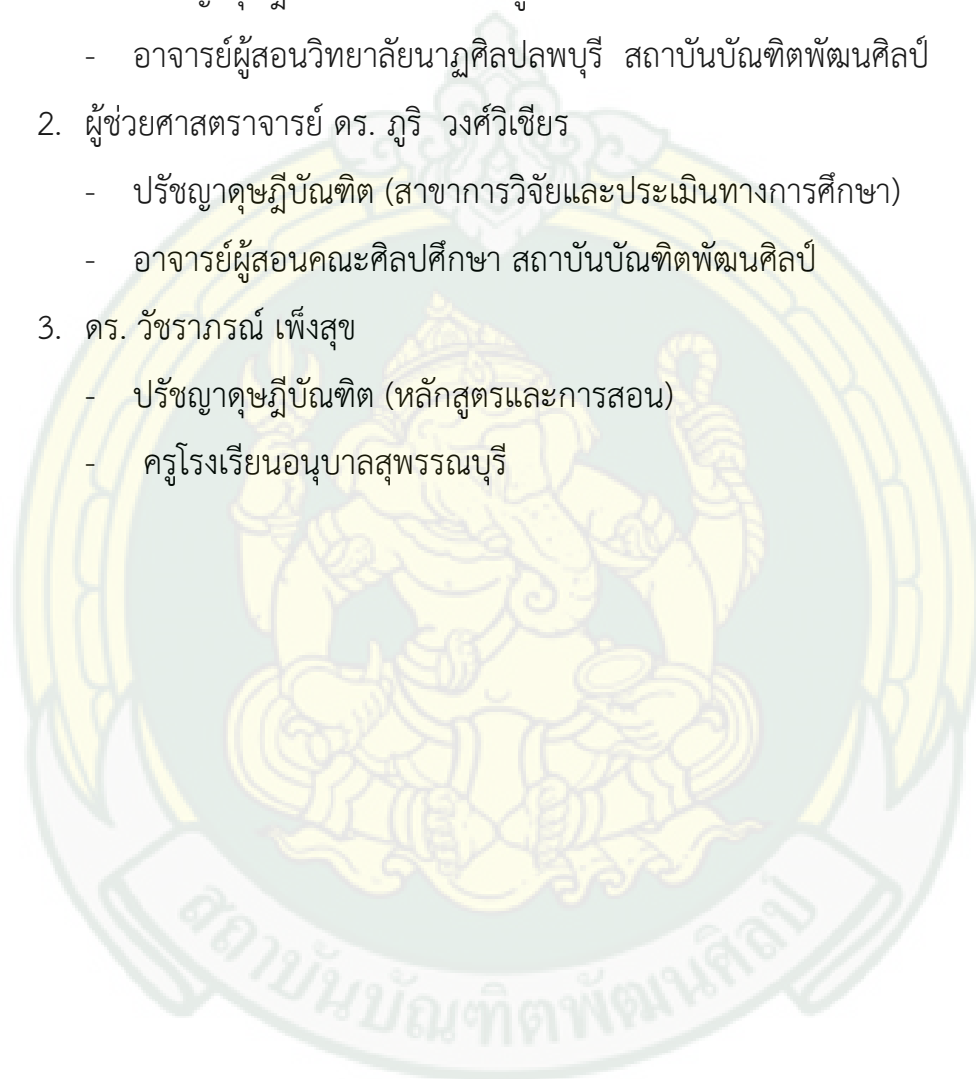
ภาคผนวก ก

รายชื่อและหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารินทร์พร ฟันเพื่องฟู
 - ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
 - อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฐรี วงศ์วิเชียร
 - ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา)
 - อาจารย์ผู้สอนคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. ดร. วัชรภรณ์ เฟ่งสุข
 - ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
 - ครูโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี

ภาคผนวก ข

เครื่องมือในการวิจัย

- แผนการจัดการเรียนรู้
- แบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ

รหัสวิชา 300-21001

ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

เรื่อง จรรยาบรรณต่อตนเอง

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

จรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่ ข้อ 1 ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อตนเองได้
2. นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองได้
3. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อจรรยาบรรณต่อตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้การตั้งคำถามเพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐาน วิชาชีพครู ดังนี้

- มาตรฐานวิชาชีพครูมีกี่ด้านอะไรบ้าง (3 ด้าน คือ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน)
- จรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในมาตรฐานวิชาชีพครูด้านใด (ด้านการปฏิบัติตน)

2. นักศึกษาสังเกตภาพเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ที่ครูเปิดจาก Power point แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าจากภาพเป็นสถานการณ์ใดและครูมีพฤติกรรมใดบ้าง

2. ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง

3. นักศึกษาแบ่งกลุ่มๆ ละ 5-6 คน ศึกษาใบความรู้ที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้าน จรรยาบรรณต่อตนเอง พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนซักถามและอธิบาย เพิ่มเติมประกอบ Power point

4. ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์จำลองที่ 1 ครุฑพาล นักศึกษาแต่ละกลุ่มศึกษา สถานการณ์จำลองที่ผู้สอนนำเสนอ

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา

5. นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาอย่างหลากหลาย และหาแนวทางที่จะ แก้ปัญหาที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์นั้น ๆ เชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ บันทึกลงในใบงานที่ 1 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 1 ครุฑพาล โดยผู้สอนใช้คำถามเพื่อ กระตุ้นและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาไม่ได้

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

6. นักศึกษาแต่ละกลุ่มลงนำเสนอข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่มี ความเป็นไปได้หรือสามารถแก้ไขได้ แลกเปลี่ยนกับเพื่อนกลุ่มอื่นหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนที่ไม่ได้ นำเสนอช่วยกันสังเกตและวิจารณ์การนำเสนอของเพื่อน ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

7. ผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอน เป็นผู้ซักถามและอธิบายเพิ่มเติมประกอบ Power point
8. ผู้สอนประเมินผลทักษะการแก้ปัญหานักศึกษานักศึกษาบันทึกลงในแบบประเมิน

สื่อการจัดการเรียนรู้

1. สื่อ Power point เกี่ยวกับสถานการณ์จำลองด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง
2. ใบความรู้ที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง
3. สถานการณ์จำลองที่ 1 ครุฑพาล
4. ใบงานที่ 1 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 1 ครุฑพาล

แหล่งเรียนรู้

1. เว็บไซต์ <https://www.ksp.or.th/ksp>
2. เว็บไซต์ <https://sites.google.com/site/kruphathomnpru123/crrya-brnn-wichachiph-khru/baebphaen-phvtikrrm-tam-wichachiph-khru>

3. เว็บไซต์ http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_files/Khurusapha_ethic_2550.pdf

การวัดและการประเมินผล

1. การวัดผล

- จากการทำใบงานที่ 1 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 1 ครูนพดล

2. เครื่องมือวัดผล

- แบบประเมินใบงานที่ 1 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 1 ครูนพดล

3. เกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลการทำใบงานที่ 1 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 1 ครูนพดล คะแนนเต็ม 12 คะแนน ดังนี้

คะแนน	10-12	อยู่ในระดับ ดีมาก
	7-9	อยู่ในระดับ ดี
	4-6	อยู่ในระดับ พอใช้
	1-3	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ

นักศึกษาศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง พฤติกรรมอันพึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ที่ 1

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	สถานการณ์จำลอง
(1) ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี (2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย (3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด (4) ศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ (5) ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพ ที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์	(1) เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม (2) ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ (3) ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ (4) ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการ จัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ (5) ขัดขวางการพัฒนาองค์กร จนเกิดผลเสียหาย	สถานการณ์ที่ 1 ครูนพดล

สถานการณ์จำลองที่ 1

ครุฑพาล

ณ หมู่บ้านประชาสามัคคี หมู่บ้านแห่งนี้ประกอบด้วยผู้คนอยู่อาศัยประมาณ 100 หลังคาเรือน ในหมู่บ้านมีวัดซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้าน คือ วัดประชาสามัคคี นั่นเอง ติดกับวัดมีโรงเรียนซึ่งเกิดจากความร่วมมือของชาวบ้านในการสนับสนุนสิ่งของเงินทองในการสร้างร่วมกับเงินที่ได้จากรัฐบาลจึงให้ชื่อว่า โรงเรียนประชารัฐวิทยา ปัจจุบันมีผู้อำนวยการและครูรวม 7 คน โดยมีนายสมรัก รักดี เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน วันหนึ่งนายสมรัก รักดี เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนได้ประชุมครูและแจ้งว่าทางวัดจะจัดงานกฐินสามัคคีท่านเจ้าอาวาสอยากให้ครูทุกคนนำนักเรียนไปร่วมงานช่วยกันต้อนรับคณะเจ้าภาพหลักในการทอดกฐินสามัคคีที่จะมาจากกรุงเทพมหานคร ส่วนชาวบ้านนั้นก็ยังช่วยกันเสียสละทรัพย์เงินทองร่วมทอดกฐินเหมือนเดิมทุกปี และขอร้องว่าขอให้ช่วยกันสร้างชื่อเสียงให้แก่หมู่บ้านและโรงเรียนของเรา เมื่อถึงวันงานทอดกฐินสามัคคี ชาวบ้านที่เจ้าอาวาสมอบหมายหน้าที่ก็มาช่วยกันเตรียมจัดสถานที่ อาหาร และเครื่องดื่มไว้รองรับคณะเจ้าภาพกฐินที่จะมาจากกรุงเทพมหานคร ครูสมศรีได้ให้นักเรียนแต่งกายด้วยชุดที่สะอาดเป็นแบบไทยๆ เตรียมจัดหาเครื่องดื่มและคอยบริการเมื่อแขกมา ส่วนตัวครูสมศรีและเพื่อนครูผู้หญิงนั้นก็ใส่เสื้อลูกไม้กับผ้าถุงยาวกรอมเท้าดูสวยงามจนชาวบ้านต้องออกปากชม ในขณะที่เดียวกันครุฑพาลได้ไปกินเหล้าที่ด้านหลังวัดกับพวกชาวบ้านผู้ชายและกลับเข้าในวัดเพื่อที่จะรอรับแขกด้วยอาการมึนเมาเดินไม่ตรงทางมีกลิ่นเหล้าคละคลุ้ง ทำให้ชาวบ้านไม่พอใจ และกำลังจะขึ้นไปบนศาลาการเปรียญ

3. ถ้านักศึกษาต้องเป็นบุคคลดังต่อไปนี้ นักศึกษาจะแก้ปัญหาอย่างไรจึงจะไม่เกิดความเสียหายและกระทบต่องานทอดกฐินสามัคคีขณะนั้น

ผู้อำนวยการโรงเรียน

ครูสมศรี

ครูนพดล

ชาวบ้าน

พฤติกรรมของครูนพดล ครูสมศรี และผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นพฤติกรรมที่
พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ ตามจรรยาบรรณต่อตนเองข้อใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการแก้ปัญหา
เรื่อง จรรยาบรรณต่อตนเอง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การกำหนดปัญหา	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - ปัญหาสามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยทั้งหมด	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยเป็นบางส่วน ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ ต้องได้รับการชี้แนะ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ
2. การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริง	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้ไม่หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้ไม่ชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
3. เสนอแนวทาง แก้ปัญหาอย่าง เหมาะสม	- สรุปและเลือกวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสม - ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนว ทางการแก้ปัญหา สอดคล้องกับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหา สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ต้องได้รับ การชี้แนะ - ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้ไม่ ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
1-3	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ

รหัสวิชา 300-21001

ชั้นปริญญตรีปีที่ 2

เรื่อง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

จรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้แก่ ข้อ 2 ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพได้
2. นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพได้
3. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้การตั้งคำถามทบทวนความรู้เดิมของนักศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ดังนี้
 - จรรยาบรรณวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองมีความสำคัญอย่างไร (ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี, มีเทคนิคใหม่ๆ ในการสอน ฯลฯ)
 - นักศึกษาคิดว่าถ้าครูแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมจะส่งผลอย่างไรบ้าง (โรงเรียนเสื่อมเสียชื่อเสียง, คนในสังคมไม่ยอมรับ ฯลฯ)

2. นักศึกษาสังเกตภาพเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพที่ครูเปิดจาก Power point แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าจากภาพเป็นสถานการณ์ใด ครูมีพฤติกรรมใดบ้าง นอกจากจรรยาบรรณต่อตนเองแล้วครูควรมีจรรยาบรรณด้านใดอีกบ้าง

2. ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง

3. ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์จำลองที่ 2 ครูสมศรี นักศึกษาศึกษาสถานการณ์จำลองที่ผู้สอนนำเสนอ และช่วยกันวิเคราะห์กำหนดปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ได้ศึกษา

4. นักศึกษาร่วมกันหาสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม โดยผู้สอนใช้การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้น นักศึกษาบันทึกลงในใบงานที่ 2 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 2 ครูสมศรี และสื่อนักศึกษาออกมาแนะนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาให้เพื่อนช่วยกันวิเคราะห์

5. นักศึกษาแบ่งกลุ่มๆ ละ 5-6 คน ศึกษาใบความรู้ที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนซักถามและอธิบายเพิ่มเติมประกอบ Power point

6. ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ นักศึกษาแต่ละกลุ่มศึกษาสถานการณ์จำลองที่ผู้สอนนำเสนอ

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา

7. นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา แนวทางแก้ปัญหา และเลือกเสนอแนวทางแก้ปัญหา ที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์นั้น ๆ เชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ บันทึกลงในใบงานที่ 3 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ โดยผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาไม่ได้

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

8. นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนกลุ่มอื่นหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนที่ไม่ได้นำเสนอช่วยกันสังเกตและวิจารณ์การนำเสนอของเพื่อน ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

9. ผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนเป็นผู้ซักถามและอธิบายเพิ่มเติมประกอบ Power point

10. ผู้สอนประเมินผลทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษานักศึกษาบันทึกลงในแบบประเมิน

สื่อการจัดการเรียนรู้

1. สื่อ Power point เกี่ยวกับสถานการณ์จำลองด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง
2. ใบความรู้ที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
3. สถานการณ์จำลองที่ 2 ครูสมศรี

4. สถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ
5. ใบงานที่ 2 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 2 ครูสมศรี
6. ใบงานที่ 3 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เว็บไซต์ <https://www.ksp.or.th/ksp>
2. เว็บไซต์ <https://sites.google.com/site/kruphathomnpru123/crrya-brn-wichachiph-khru/baebphaen-phvtikrrm-tam-wichachiph-khru>
3. เว็บไซต์ http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_files/Khurusapha_ethic_2550.pdf
4. เว็บไซต์ <https://sadaoyai.ac.th/wp-content/uploads/2020/ita63/27ethics.pdf>

การวัดและการประเมินผล

1. การวัดผล

- จากการทำใบงานที่ 3 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ

2. เครื่องมือวัดผล

- แบบประเมินใบงานที่ 3 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ

3. เกณฑ์การประเมินผล

- เกณฑ์การประเมินผลการทำใบงานที่ 3 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 3

ครูปีไม่มีสื่อ คะแนนเต็ม 12 คะแนน ดังนี้

คะแนน	10-12	อยู่ในระดับ ดีมาก
	7-9	อยู่ในระดับ ดี
	4-6	อยู่ในระดับ พอใช้
	1-3	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ

นักศึกษาศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พฤติกรรมอันพึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ที่ 2

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติ ตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	สถานการณ์จำลอง
(1) แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ	(1) ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพ	สถานการณ์ที่ 2 ครูสมศรี
(2) รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	(2) ดุหมั่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพศาสตร์ในวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ	สถานการณ์ที่ 3 ครูบี ไม่มีสื่อ
(3) ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้สาธารณชนรับรู้	(3) ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	
(4) อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ	(4) ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย	
(5) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ	(5) คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน	
(6) เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	(6) ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพ ส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย	
(7) ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร	(7) ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาศัยองค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ	
(8) เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์		

สถานการณ์ที่ 2

ครูสมศรี

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง

ครูสมศรี : ฉันละเบื่ออาชีพครูนี้จริง ๆ เลย ถ้าถูกรางวัลที่ 1 ฉันไปทำอย่างอื่นแล้ว เงินก็น้อย
งานก็เยอะ ผอ.ก็เอาแต่สั่งๆ วัน ๆ ไม่เห็นอยู่โรงเรียน

ครูสมหญิง : ผอ.ก็คงไปประชุมในจังหวัดหรือเขตพื้นที่นะคะไหนจะต้องร่วมกิจกรรมชุมชนอีก

ครูสมศรี : ดูแต่ครู คนสวย สี วัน ๆ ไม่เห็นทำอะไร คอยตามผอ.ไปโน่นไปนี่ ถึงเวลาเลื่อนขั้นได้
ความดีความชอบเสียอีก ส่วนพวกเราสอนหน้าดำคร่ำเครียด สู้รบปรบมือกับเด็ก
ตั้งมากมายน่าเบื่อจริง ๆ

ครูสมหญิง : ก็นั่นมันหน้าที่ครูนี่เรื่องสอนหนังสือนะ ว่าแต่ว่า ที่ผอ.สั่งให้ทุกคนผลิตสื่อการสอน
ของคุณครูทำไปถึงไหนแล้ว เสร็จหรือยังคะ

ครูสมศรี : ยังเลยแต่ไม่เป็นไรเดี๋ยวของใครที่ดี ๆ ฉันจะดูแบบแล้วทำตาม ไม่ต้องคิดมาก
อ้อ อีกอย่าง มีผู้ปกครองนักเรียนที่ติด 0 วิชาฉัน พาลูกมาขอแก้ตัวคนนี้มีร้าน
สามารถทำสื่อได้ ทำคอมฯ ก็เก่ง ออกแบบก็สวย ฉันจะให้เขาช่วยทำรับรองต้อง
ออกมาสวยแน่ ๆ อาจจะสวยกว่าต้นฉบับเสียอีก เขาจะให้ทำให้ฉันฟรี แลกกับเกรด
ลูกเขา เขาต้องยอมแน่ ๆ

ครูสมหญิง : ???

สถานการณ์ที่ 3

ครูปี ไม่มีสื่อ

ณ โรงเรียนประชารัฐวิทยา

ครูเอ : ครูปีทำอะไรอยู่ หน้าเครียดเชียว

ครูปี : กำลังเตรียมการสอนอยู่นะ แต่ติดตรงที่ว่ายังหาสื่อที่เข้ากับเนื้อหาและกิจกรรมที่สอนไม่ได้เลย เรื่อง ประวัติศาสตร์ การเสียกรุงศรีอยุธยา มีทั้งชื่อ ทั้งตัวเลข คราวก่อนอธิบายไปนักเรียนก็ยังไม่เข้าใจ กำลังหาตัวอย่างจากอินเทอร์เน็ตอยู่ว่าจะใช้สื่อหรือกิจกรรมอะไรดี เด็กนักเรียนเดี๋ยวนี้ก็วิเคราะห์ไม่ค่อยเป็นเสียด้วยสิ

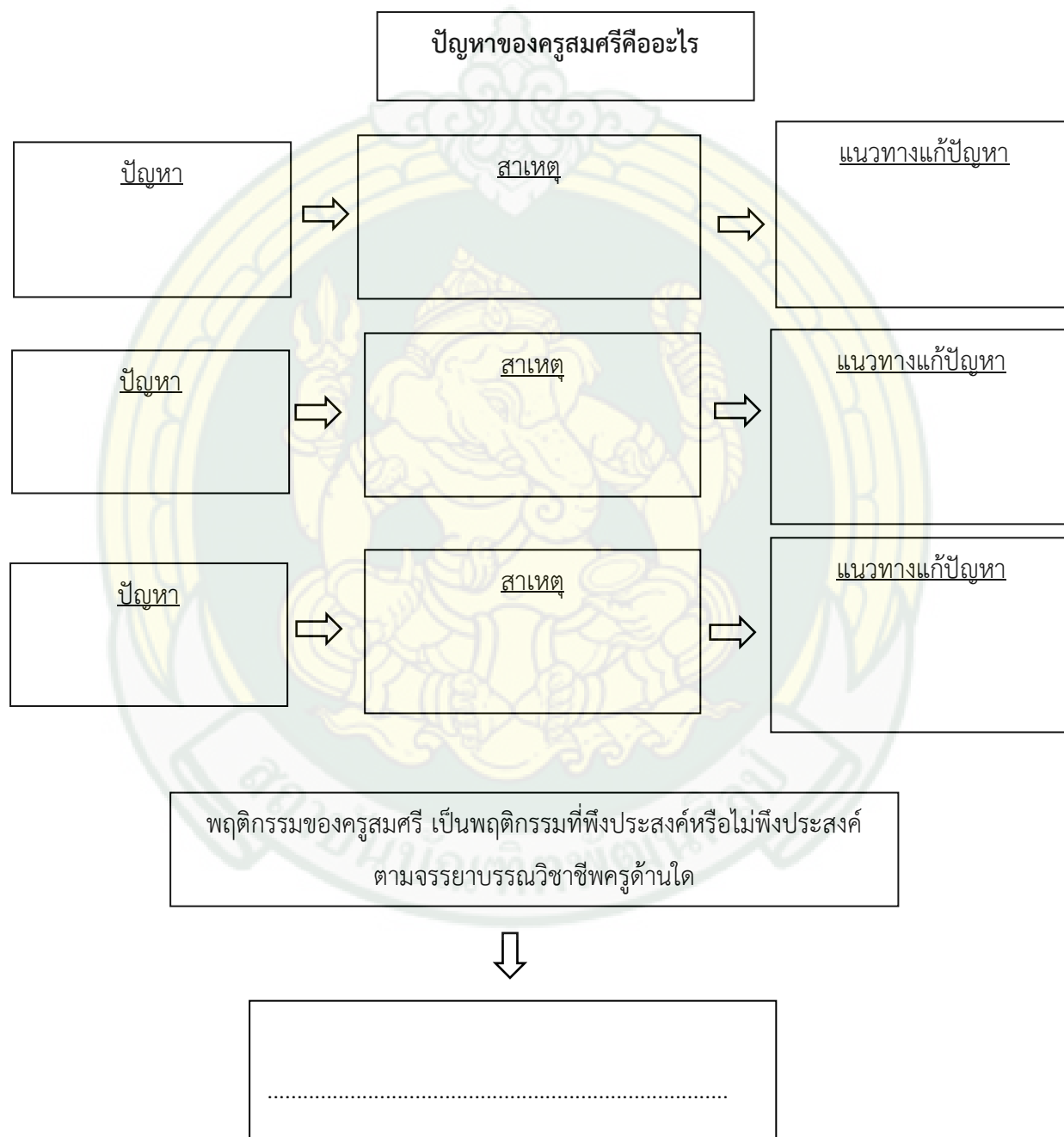
ครูเอ : จะต้องไปใช้สื่ออะไรให้ยุ่งยากล่ะครู หนังสือเรียนก็มีไม่เข้าใจก็ให้นักเรียนอ่านหลาย ๆ รอบ นักเรียนเดี๋ยวนี้เขาเก่งจะตาย ใครอยากรู้อะไรก็หาจากอินเทอร์เน็ต บางทีก็หาเก่งกว่าครูบางคนเสียอีก พูดไปก็เหนื่อยเปล่า ๆ สู้เอาเวลาไปขายของดีกว่า นี่แว่นตารุ่นนี้มาใหม่ มีหมวกเข้าชุดกันด้วย ครูสนใจบอกผมนะจะคิดราคาพิเศษให้ ออกไปข้างนอกกันไหม

ครูปี : ไม่เป็นไรขอบคุณมาก แต่ผมอยากคิดหาวิธีช่วยให้นักเรียนเข้าใจมากกว่านี้ ใกล้เคียงสอบ O-NET แล้ว วิชานี้ค่อนข้างยาก ถ้านักเรียนไม่เข้าใจทำคะแนนสอบได้ต่ำ ก็จะมีผลเสียแก่โรงเรียนเราได้

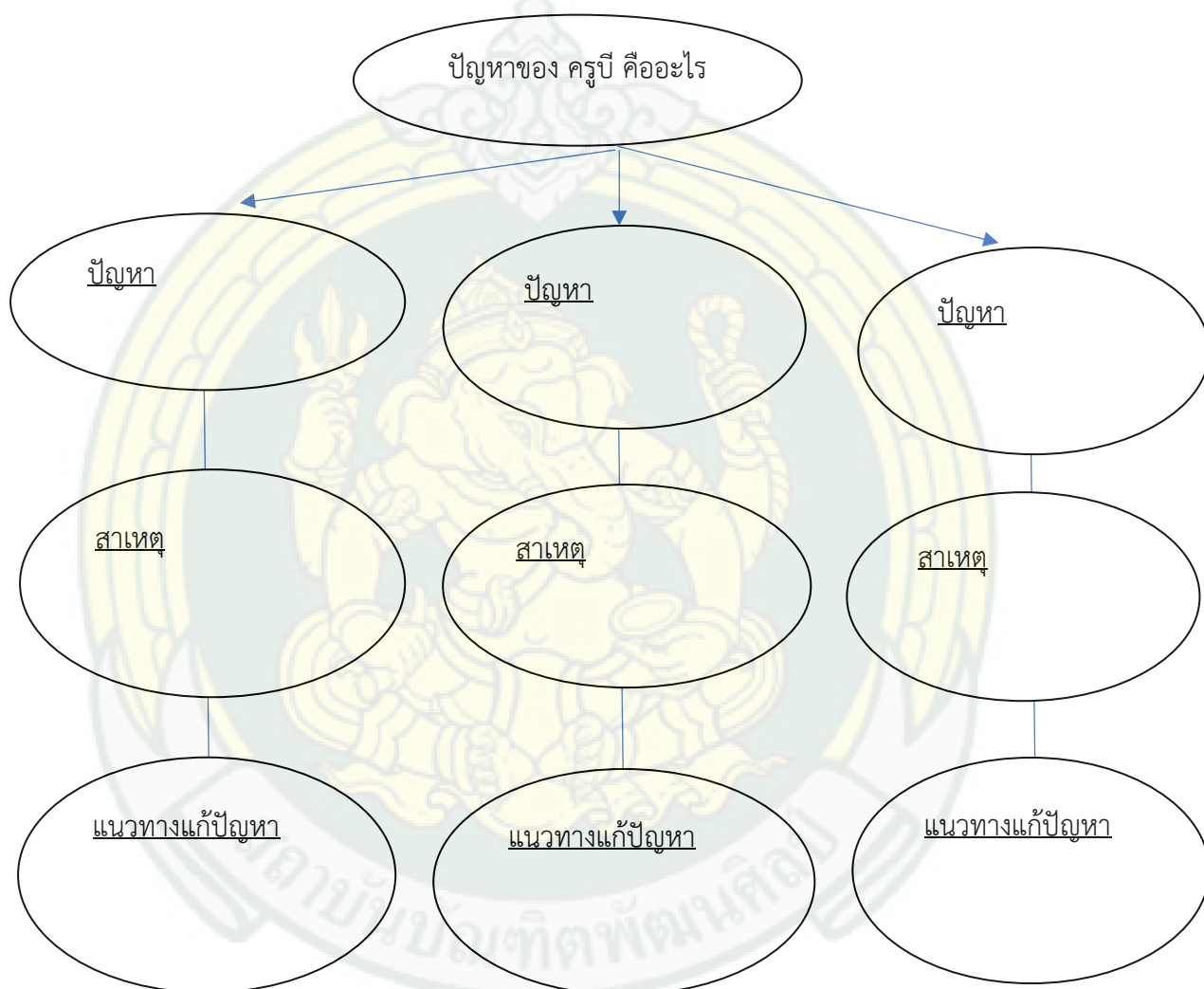
ใบงานที่ 2
การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 2 ครูสมศรี

คำชี้แจง เมื่อนักศึกษาศึกษาสถานการณ์จำลองที่ 2 ครูสมศรีแล้ววิเคราะห์กำหนดปัญหา หาสาเหตุ และแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

ใบงานที่ 3
การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ

คำชี้แจง เมื่อนักศึกษาศึกษาสถานการณ์จำลองที่ 3 ครูปีไม่มีสื่อ แล้ววิเคราะห์กำหนดปัญหา สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

พฤติกรรมของครูปี เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพข้อใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการแก้ปัญหา
เรื่อง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การกำหนดปัญหา	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - ปัญหาสามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยทั้งหมด	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยเป็นบางส่วน ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ ต้องได้รับการชี้แนะ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ
2. การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย	- แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริง	- แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้ไม่หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้ไม่ชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
3. เสนอแนวทาง แก้ปัญหาอย่าง เหมาะสม	- สรุปและเลือกวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสม - ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนว ทางการแก้ปัญหา สอดคล้องกับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหา สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ต้องได้รับ การชี้แนะ - ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้ไม่ ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
1-3	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ

รหัสวิชา 300-21001

ชั้นปริญญาดำเนินปีที่ 2

เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

จรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่ ข้อ 3 ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ข้อ 4 ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้อ 5 ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ข้อ 6 ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ข้อ 7. ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการได้
2. นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการได้
3. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

กิจกรรมการเรียนรู้

1.ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้คำถามทบทวนความรู้เดิมของนักศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ดังนี้

- จากที่เรียนมาแล้วลักษณะอันพึงประสงค์ของครู ตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพควรเป็นอย่างไร (ศรัทธาในวิชาชีพ, อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ ฯลฯ)

2. นักศึกษาดูภาพเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าจากภาพเป็นสถานการณ์ใด ครูมีพฤติกรรมใดบ้าง นอกจากจรรยาบรรณต่อตนเอง และต่อวิชาชีพแล้ว ครูควรมีจรรยาบรรณด้านใดอีกบ้าง

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง

3. นักศึกษาแบ่งเป็น 4 กลุ่ม เท่าๆ กัน ศึกษาใบความรู้ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนซักถามและอธิบายเพิ่มเติม

4. นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ศึกษาสถานการณ์จำลอง ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาสถานการณ์จำลองที่ 4 ครูน้ำหวานปั้นเด็ก

กลุ่มที่ 2 ศึกษาสถานการณ์จำลองที่ 5 ครูศิวาพรสอนดนตรี

กลุ่มที่ 3 ศึกษาสถานการณ์จำลองที่ 6 ครูชุติมา

กลุ่มที่ 4 ศึกษาสถานการณ์จำลองที่ 7 ครูบอมซ้อมดนตรี

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา

5. นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา แนวทางแก้ปัญหา และเสนอแนวทางแก้ปัญหา ที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์นั้น ๆ เชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ บันทึกลงในใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 4 ครูน้ำหวานปั้นเด็ก , ใบงานที่ 5 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 5 ครูศิวาพรสอนดนตรี ใบงานที่ 6 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 6 ครูชุติมา และใบงานที่ 7 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 7 ครูบอมซ้อมดนตรี ตามที่กลุ่มตนเองได้ศึกษา โดยผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาไม่ได้

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

6. นักศึกษาแต่ละกลุ่มออกมาแสดงสถานการณ์จำลองที่ได้ศึกษาหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา และกลุ่มที่แสดงสถานการณ์จำลอง นำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่ตนเองเลือกไว้แลกเปลี่ยนกับเพื่อน ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

7. ผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนเป็นผู้ซักถาม

8. ผู้สอนประเมินผลทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาบันทึกลงในแบบประเมิน

สื่อการจัดการเรียนรู้

1. ภาพเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
2. ใบความรู้ที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
3. สถานการณ์จำลองที่ 4 ครูน้ำหวานปั้นเด็ก
4. สถานการณ์จำลองที่ 5 ครูศิวาพรสอนดนตรี
5. สถานการณ์จำลองที่ 6 ครูชุติมา
6. สถานการณ์จำลองที่ 7 ครูบอมซุ่มดนตรี
7. ใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 4 ครูน้ำหวานปั้นเด็ก
8. ใบงานที่ 5 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 5 ครูศิวาพรสอนดนตรี
9. ใบงานที่ 6 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 6 ครูชุติมา
10. ใบงานที่ 7 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 7 ครูบอมซุ่มดนตรี

แหล่งเรียนรู้

1. เว็บไซต์ <https://www.ksp.or.th/ksp>
2. เว็บไซต์ <https://sites.google.com/site/kruphathomnpru123/crrya-brnn-wichachiph-khru/baebphaen-phvtikrrm-tam-wichachiph-khru>
3. เว็บไซต์ http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_files/Khurusapha_ethic_2550.pdf
4. เว็บไซต์ <https://sadaoyai.ac.th/wp-content/uploads/2020/ita63/27ethics.pdf>

การวัดและการประเมินผล

1. การวัดผล

- จากการทำใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 4 ครูน้ำหวานปั้นเด็ก หรือใบงานที่ 5 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 5 ครูศิวาพรสอนดนตรี หรือใบงานที่ 6 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 6 ครูชุติมาสอนนาฏศิลป์ หรือใบงานที่ 7 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 7 ครูบอมซุ่มดนตรี

2. เครื่องมือวัดผล

- แบบประเมินการทำใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 4 ครุบน้ำหวานปั่นเด็ก หรือใบงานที่ 5 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 5 ครูศิวาพรสอนดนตรี หรือใบงานที่ 6 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 6 ครูชุติมาสอนนาฏศิลป์ หรือใบงานที่ 7 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 7 ครูบอมซ้อมดนตรี

3. เกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลการทำใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 4 ครุบน้ำหวานปั่นเด็ก หรือใบงานที่ 5 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 5 ครูศิวาพรสอนดนตรี หรือใบงานที่ 6 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 6 ครูชุติมาสอนนาฏศิลป์ หรือใบงานที่ 7 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 7 ครูบอมซ้อมดนตรี คะแนนเต็ม 12 คะแนน ดังนี้

คะแนน 10-12	อยู่ในระดับ ดีมาก
7-9	อยู่ในระดับ ดี
5-8	อยู่ในระดับ พอใช้
1-4	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ

นักศึกษาศึกษารายาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พฤติกรรม อันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ที่ 3

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
4. ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
6. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ
7. ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	สถานการณ์จำลอง
(1) ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือ ศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค	(1) ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม	สถานการณ์ที่ 4 ครูนำหวานปั่นเด็ก
(2) สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก	(2) ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการจนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ	สถานการณ์ที่ 5 ครูควาพรสอนดนตรี
เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส	(3) ดุหมั่นเหี้ยมหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ	สถานการณ์ที่ 6 ครูชุดมาสอนนาฏศิลป์
(3) ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล	(4) เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการเป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง	สถานการณ์ที่ 7 ครูบอมซ่อมดนตรี

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	สถานการณ์จำลอง
(4) ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และ แหล่งเรียนรู้ อย่างหลากหลาย (5) ให้ศิษย์และผู้รับบริการมีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม กับตนเอง (6) เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจ อย่างกัลยาณมิตร	(5) จูงใจ โน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติ ขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ (6) ชักชวนใช้จ้างวานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่ง เสพติดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับ อบายมุข (7) เรียกร้องผลตอบแทนจาก ศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตาม หน้าที่ที่ต้องให้บริการ	

แนวทางแก้ปัญหาที่เลือกนำเสนอ

พฤติกรรมของครูน้ำหวาน เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์
ตามจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการข้อใดบ้าง

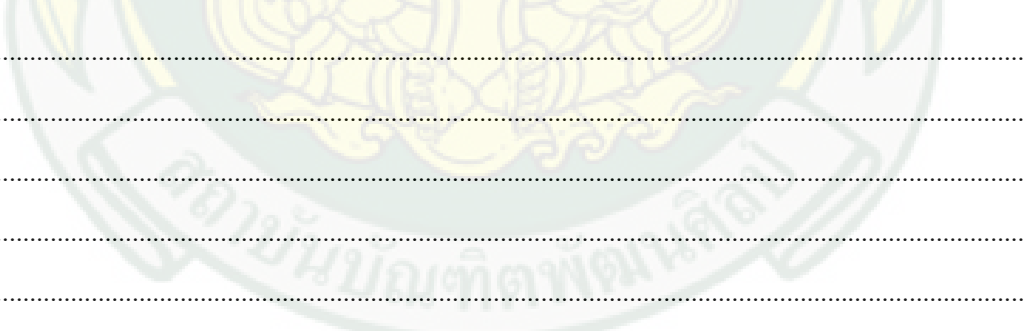
แนวทางแก้ปัญหาที่เลือกนำเสนอ

พฤติกรรมของครูศิลาพร ครูต่อศักดิ์ และครูแพรวพรรณ เป็นพฤติกรรมที่
พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการข้อใดบ้าง

แนวทางแก้ปัญหาที่เลือกนำเสนอ

A decorative background featuring a rainbow arching over a crown. The rainbow is composed of multiple parallel lines in shades of yellow, orange, and red. The crown is a stylized, ornate design in shades of blue and green. The entire background is set against a white background with horizontal dotted lines.

พฤติกรรมของครอบครัว เป็นพฤติกรรมที่
พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการข้อใดบ้าง

Logo of the Ministry of Education, Culture and Sport of Thailand, featuring a central emblem with a crown and two lions, surrounded by a circular border with the text 'กระทรวงศึกษาธิการ' (Ministry of Education, Culture and Sport) and 'ประเทศไทย' (Thailand).

สถานการณ์ที่ 4

ครูน้ำหวาน ปั่นเด็ก

ณ โรงเรียนห้วยน้ำใส

ตั้งแต่นายฐาปกรณ์มาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน พบว่าที่ผ่านมาระหว่างโรงเรียนแห่งนี้ยังไม่มีใครส่งนักเรียนเข้าประกวดแข่งขันศิลปหัตถกรรมด้านนาฏศิลป์ไทยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เข้าวันหนึ่งผู้อำนวยการจึงได้เรียกครูน้ำหวานไปพบ และขอให้ครูน้ำหวานช่วยฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อส่งเข้าร่วมประกวดในปีนี ในฐานที่ครูเรียนจบมาทางด้านนาฏศิลป์ ครูน้ำหวาน ก็ไม่เกี่ยงงอนยินดีรับคำช่วยเหลืออย่างเต็มที่ โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียนในการฝึกซ้อม ทางผู้อำนวยการก็หางบประมาณสนับสนุนทั้งค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์การแสดง เครื่องแต่งกาย และดูการฝึกซ้อมเป็นระยะพร้อมให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง เมื่อถึงกำหนดการเข้าร่วมประกวดแข่งขันก็มีครูท่านอื่น ๆ ไปร่วมเป็นกำลังใจให้กับนักเรียนทำให้ผู้อำนวยการค่อยมีความหวังว่าอาจจะได้รับรางวัลใดรางวัลหนึ่งขึ้นมาบ้าง เมื่อกำหนดการเข้าร่วมประกวดแข่งขันเสร็จสิ้นลง ปรากฏว่า นักเรียนของโรงเรียนห้วยน้ำใสไม่ได้รับรางวัลใด ๆ เลย ไม่ว่าจะรางวัลชมเชย เหรียญทองแดง เหรียญเงิน หรือเหรียญทอง

สถานการณ์จำลองที่ 5

ครูศิวาพรสอนดนตรี

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง ด้วยสถานการณ์โควิด-19 ทำให้โรงเรียนแห่งนี้ต้องหยุดการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา 1 เดือน โดยผู้อำนวยการโรงเรียนประกาศให้ครูด้วยวิธีการสอนออนไลน์ และถ้าครูท่านใดสามารถผลิตสื่อการสอนได้ก็ขอให้ทำสื่อเพื่อใช้ในการสอนออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพ ครูศิวาพรสอนวิชาดนตรีใช้คอมพิวเตอร์ไม่เก่ง และไม่รู้ว่าสื่อที่สอนออนไลน์จะต้องเป็นแบบไหนจึงต้องขอความร่วมมือครูรุ่นใหม่ ๆ ให้ความช่วย

- ครูศิวาพร : น้องต่อ พี่ทำสื่อออนไลน์ไม่เป็น ไม่รู้ว่ามันทำอะไร ใช้คอมพิวเตอร์ก็ไม่นั่งช่วยแนะนำแล้วก็สอนพี่ทำในคอมพิวเตอร์ด้วยนะ
- ครูต่อศักดิ์ : ผมกำลังยุ่งสื่อผมการสอนก็ยังไม่เสร็จเหมือนกัน พี่ลองไปถามคนอื่นดีกว่า ผมเองก็ไม่ค่อยเก่ง
- ครูศิวาพร : น้องแพรว น้องเก่งเทคโนโลยี ช่วยพี่หน่อยนะ พี่ก็พยายามเรียนรู้แหละ แต่มันยังทำไม่ได้ ช่วงแรกช่วยพี่ก่อนนะ
- ครูแพรวพรรณ : ได้ค่ะ ช่วงแรกหนูช่วยดูให้ก่อน เดี่ยวพี่ก็ทำได้ค่ะ
- ครูศิวาพร : ขอบใจมาก พี่จะพยายามเรียนรู้แหละ

ผ่านไป 1 สัปดาห์ ครูศิวาพร ก็สามารถสร้างสื่อการสอนวิชาดนตรีได้สำเร็จ และเมื่อครูศิวาพร นำสื่อการสอนมาใช้สำหรับสอนออนไลน์ และนักเรียนก็ชอบสื่อการสอนของครูศิวาพรด้วย

สถานการณ์ที่ 6

ครูชุติมา

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง

เช้าวันที่อากาศแจ่มใส มีผู้ปกครองนักเรียนท่านหนึ่งมาโรงเรียนพร้อมกับลูกชายที่ดูจากหน้าตาแล้วน่าจะมีพัฒนาการทางสมองค่อนข้างช้า มานั่งรอที่ห้องพักครูด้วยหน้าตาที่ไม่แจ่มใสนัก เนื่องจากลูกของตน มีผลการเรียน 0 ในหลายวิชา จึงต้องลงนามมาพบคุณครู เพราะลูกชายไม่กล้ามาพบครูตามลำพัง ขณะที่รอพบ ครูชุติมาซึ่งสอนวิชานาฏศิลป์อยู่หน้าห้องพักครูนั้น เวลา 09.30 น. ครูก็ยังไม่เข้ามาในโรงเรียน แต่ไม่นานครูชุติมาก็เข้ามาในห้องพร้อมด้วยของกินหลายชนิดเต็มมือทั้งสองข้าง ปากก็บ่นเหนื่อยและหิวเพราะยังไม่ได้ทานข้าวเช้าเลย ออกไปตลาดมารถก็ติด คนก็เยอะ แล้วก็นำอาหารขึ้นมาทานอย่างเอร็ดอร่อย เมื่อเพื่อนครูบอกว่ามีผู้ปกครองนักเรียนมารอพบ ก็บอกว่าให้ครูท่านนั้นไปบอกให้ผู้ปกครองรอก่อนโดยตนเองนั่งรับประทานอาหารต่อจนอิ่ม จึงออกไปพบผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองแจ้งว่า พาลูกมาขอทำการแก้ผลการเรียนเนื่องจากติด 0 และอาจจบไม่ทันเพื่อนรุ่นเดียวกัน ลูกมีพัฒนาการทางสมองช้าและไม่กล้ามาพบครูตามลำพัง ครูชุติมาคิดอยู่ครู่หนึ่ง จึงเสนอให้ผู้ปกครองพาลูกไปซื้อขนมวางของในห้องนาฏศิลป์มาส่ง แล้วจะให้ผ่าน ซึ่งผู้ปกครองก็ตกลงทำตามนั้น

สถานการณ์ที่ 7

ครูบอมซ้อมดนตรี

ครูบอม เป็นครูที่เพิ่งมาบรรจุใหม่ ณ โรงเรียนบ้านหญ้าหวาน ครูบอมสอนวิชาดนตรี เมื่อมาอยู่ก็เป็นที่รักของเด็กนักเรียนจำนวนมาก เพราะใจดี เป็นกันเอง และอายุไม่ต่างจากนักเรียนมากนัก ครูบอมเล่นเครื่องดนตรีได้หลายชนิด จึงเปิดชมรมดนตรีไทยขึ้นทำให้มีนักเรียนจำนวนหนึ่งชอบมาร่วมกันอยู่ที่ชมรม แต่ครูบอมเป็นคนชอบดื่มแอลกอฮอล์ อยู่มาวันหนึ่งครูบอมก็ขับรถพานักเรียนทั้งหญิงและชายไปเต็มคันรถ ไปนั่งรับประทานอาหารและดื่มเหล้าอยู่ที่ร้านแห่งหนึ่งในตัวอำเภอจนเมา มาย แล้วก็นักเรียนส่งกลับถึงบ้านโดยนักเรียนอ้างกับผู้ปกครองว่าอยู่ซ้อมดนตรีจนดึก อยู่มาวันหนึ่ง ครูบอมถูกตำรวจมาควบคุมตัวที่โรงเรียนเพราะมีผู้ปกครองมาแจ้งความเนื่องจากลูกสาวบอกว่า ครูบอมมาซ้อมดนตรี หลังจากนั้นครูพาไปรับประทานอาหารที่ร้านและเคี้ยวเคี้ยวให้นักเรียนดื่มเบียร์จนไม่ได้สติและพาเข้าโรงแรม เมื่อลูกสาวกลับบ้านผู้ปกครองเห็นความผิดปกติจึงคาดคั้นจนลูกสาวยอมรับจึงพาไปแจ้งความเอาผิดกับครูบอม

เกณฑ์การประเมินทักษะการแก้ปัญหา
เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การกำหนดปัญหา	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ต้องได้รับการชี้แนะ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ
2. แนวทางแก้ปัญหา	- แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริง	- แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้ไม่หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้ไม่ชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
3. เสนอแนวทาง แก้ปัญหา	- สรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	- สรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	- สรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	- สรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้ - ต้องได้รับการชี้แนะ - ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนวทางการแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
1-3	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ

รหัสวิชา 300-21001

ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

จรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ข้อ 8 ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพได้
2. นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพได้
3. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้การตั้งคำถามเพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักศึกษาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการดังนี้

- นักศึกษาคิดว่า ครูที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครอง แสดงว่าครูมีจรรยาบรรณด้านใด (ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ)
- นอกจากครูต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครองแล้วจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับใครอีกบ้าง

2. นักศึกษาชมวิดีโอเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าจากวิดีโอเป็นสถานการณ์ใด ครูมีพฤติกรรมใดบ้าง นอกจากจรรยาบรรณที่เรียนมาแล้ว ครูควรมีจรรยาบรรณด้านใดอีกบ้าง

3. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง

4. นักศึกษาแบ่งกลุ่มๆ ละ 5-6 คน ศึกษาใบความรู้ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนซักถามและอธิบายเพิ่มเติม

5. ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์จำลอง 8 ครูดาวเดือน นักศึกษาศึกษาสถานการณ์จำลองที่ผู้สอนนำเสนอ และช่วยกันวิเคราะห์กำหนดปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ได้ศึกษา

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา

6. นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา เสนอแนวทางแก้ปัญหา และเลือกเสนอแนวทางแก้ปัญหา ที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์นั้น ๆ เชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ บันทึกลงในใบงานที่ 8 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 8 ครูดาวเดือน โดยผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาไม่ได้

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

7. นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนกลุ่มอื่นหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนที่ไม่ได้นำเสนอช่วยกันสังเกตและวิจารณ์การนำเสนอของเพื่อน ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

8. ผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนเป็นผู้ซักถามและอธิบายเพิ่มเติมประกอบ Power point

9. ผู้สอนประเมินผลทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษานักศึกษาบันทึกลงในแบบประเมิน

สื่อการจัดการเรียนรู้

1. วิดีโอเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
2. สื่อ Power point เกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
3. ใบความรู้ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
4. ใบกิจกรรมสถานการณ์จำลองที่ 8 ครูดาวเดือน
5. ใบงานที่ 8 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 8 ครูดาวเดือน

แหล่งเรียนรู้

1. เว็บไซต์ <https://www.ksp.or.th/ksp>
2. เว็บไซต์ <https://sites.google.com/site/kruphathomnpru123/crrya-brn-wichachiph-khru/baebphaen-phvtikrrm-tam-wichachiph-khru>
3. เว็บไซต์ http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_files/Khurusapha_ethic_2550.pdf
4. เว็บไซต์ <https://sadaoyai.ac.th/wp-content/uploads/2020/ita63/27ethics.pdf>

การวัดและการประเมินผล

1. การวัดผล

- จากการทำใบงานที่ 8 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 8 ครูดาวเดือน

2. เครื่องมือวัดผล

- แบบประเมินใบงานที่ 8 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 8 ครูดาวเดือน

3. เกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลการทำใบงานที่ 8 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 8 ครูดาวเดือน คะแนนเต็ม 12 คะแนน ดังนี้

คะแนน 10-12	อยู่ในระดับ ดีมาก
7-9	อยู่ในระดับ ดี
4-6	อยู่ในระดับ พอใช้
1-3	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ

นักศึกษาศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ที่ 4

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	สถานการณ์จำลอง
(1) เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ (2) มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา	(1) ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ (2) ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิ หาร้ายผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น (3) สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้ง ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย (4) เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ (5) วิพากษ์ วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี	สถานการณ์ที่ 8 ครูดาวเดือน

สถานการณ์ที่ 8

ครูดาวเดือน

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งผู้อำนวยการโรงเรียนได้นัดประชุมคุณครูหัวหน้าสายชั้น เพื่อให้หัวหน้าสายชั้นแต่ละชั้นนำข้อมูลมาบอกแก่ครูในสายชั้นของตนเอง ครูดาวเป็นหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รับทราบข้อมูลการนำเสนอผลงานเข้ารับรางวัล “ครูแสนดี” ครูดาวได้แจ้งให้ครูที่ใกล้ชิดทราบเพียงบางคนที่ทราบ ทำให้ครูเดือนซึ่งไม่ได้รับข้อมูลเสียสิทธิ์ในการนำเสนอผลงาน เมื่อครูเดือนสอบถามได้รับคำตอบที่ไม่น่าพึงพอใจว่า นี่กว่าครูเดือนจะทราบจากผู้อำนวยการโรงเรียนแล้ว อายุราชการยังน้อยอยู่เอาไว้อะคราวหน้าดีกว่า เห็นหลายคนบอกว่าครูไม่มีผลงานเด่นก็เลยไม่คิดว่าจะมีผลงานส่ง หหมดเขตส่งแล้วก็ไม่รู้จะช่วยเหลืออย่างไรดิเนะ ครูเดือนจึงเกิดความโมโหเกิดโต้เถียงกันขึ้น และลูกถามจนถึงขั้นตบตีกันในห้องพักครู

แนวทางแก้ปัญหาที่เลือกนำเสนอ

พฤติกรรมของครูตาและครูเดือน เป็นพฤติกรรมที่
พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการข้อใดบ้าง

เกณฑ์การประเมินทักษะการแก้ปัญหา
เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การกำหนดปัญหา	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - ปัญหาสามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยทั้งหมด	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยเป็นบางส่วน ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ ต้องได้รับการชี้แนะ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องได้รับคำแนะนำ
2. การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริง	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหา - แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้ไม่หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้ไม่ชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
3. เสนอแนวทาง แก้ปัญหาอย่าง เหมาะสม	- สรุปและเลือกวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสม - ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนว ทางการแก้ปัญหา สอดคล้องกับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหา สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม - ต้องได้รับ การชี้แนะ - ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้ไม่ ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
1-3	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ

รหัสวิชา 300-21001

ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

เรื่อง จรรยาบรรณต่อสังคม

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

จรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ ข้อ 9 ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณวิชาชีพของครูด้านจรรยาบรรณต่อสังคมได้
2. นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมได้
3. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อจรรยาบรรณต่อสังคม

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้การตั้งคำถามทบทวนความรู้เดิมของนักศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการดังนี้

- จากที่เรียนมาแล้วนักศึกษาคิดว่า ครูที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครองแสดงว่าครูมีจรรยาบรรณด้านใด (ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ)

- นอกจากครูต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครองแล้วจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับใครอีกบ้าง

2. นักศึกษาชมวิดีโอเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อสังคม จาก และช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าจากวิดีโอเป็นสถานการณ์ใด ครูมีพฤติกรรมใดบ้าง นอกจากจรรยาบรรณที่เรียนมาแล้วครูควรมีจรรยาบรรณด้านใดอีกบ้าง

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง

3. นักศึกษาแบ่งกลุ่มๆ ละ 5-6 คน ศึกษาใบความรู้ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนซักถามและอธิบายเพิ่มเติม

4. ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์จำลองที่ 9 ครูเจียบผู้เสียสละ นักศึกษาแต่ละกลุ่มศึกษาสถานการณ์จำลองที่ผู้สอนนำเสนอ

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา

5. นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา เสนอแนวทางแก้ปัญหา และเลือกเสนอแนวทางแก้ปัญหา ที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์นั้น ๆ เชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ บันทึกลงในใบงานที่ 9 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 9 ครูเจียบผู้เสียสละ โดยผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาไม่ได้

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา

6. นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนกลุ่มอื่น หน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนที่ไม่ได้นำเสนอช่วยกันสังเกตและวิจารณ์การนำเสนอของเพื่อน ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

7. ผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ โดยผู้สอนเป็นผู้ซักถามและอธิบายเพิ่มเติมประกอบ Power point

8. ผู้สอนประเมินผลทักษะการแก้ปัญหานักศึกษานักศึกษาบันทึกลงในแบบประเมิน

สื่อการจัดการเรียนรู้

1. วิดีโอเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อสังคม
2. สื่อ Power Point เกี่ยวกับสถานการณ์จำลองจรรยาบรรณต่อสังคม
3. ใบความรู้ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม
4. ใบกิจกรรมสถานการณ์จำลองที่ 9 ครูเจียบผู้เสียสละ
5. ใบงานที่ 9 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 9 ครูเจียบผู้เสียสละ

แหล่งเรียนรู้

1. เว็บไซต์ <https://www.ksp.or.th/ksp>
2. เว็บไซต์ <https://sites.google.com/site/kruphathomnpru123/crrya-brnn-wichachiph-khru/baebphaen-phvtikrrm-tam-wichachiph-khru>
3. เว็บไซต์ http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_files/Khurusapha_ethic_2550.pdf
4. เว็บไซต์ <https://sadaoyai.ac.th/wp-content/uploads/2020/ita63/27ethics.pdf>

การวัดและการประเมินผล

1. การวัดผล

- จากการทำใบงานที่ 9 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 9 ครูเจียบผู้เสียสละ

2. เครื่องมือวัดผล

- แบบประเมินใบงานที่ 9 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 9 ครูเจียบผู้เสียสละ

3. เกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลการทำใบงานที่ 9 การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองที่ 9

ครูเจียบผู้เสียสละ คะแนนเต็ม 12 คะแนน ดังนี้

คะแนน	10-12	อยู่ในระดับ	ดีมาก
	7-9	อยู่ในระดับ	ดี
	4-6	อยู่ในระดับ	พอใช้
	1-3	อยู่ในระดับ	ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ

นักศึกษาศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
พฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ที่ 5

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	สถานการณ์จำลอง
(1) ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (2) นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (3) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (4) เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม	(1) ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม (2) ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม (3) ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม (4) ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม	สถานการณ์ที่ 9 ครูเจ็บบีเสียด

สถานการณ์ที่ 9

ครูเจี๊ยะผู้สืบทอด

ครูเจี๊ยะเพิ่งเรียนจบครูมาใหม่ ๆ มีความปรารถนาที่จะไปเป็นครูอาสา ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนแห่งหนึ่งการเดินทางลำบากมาก นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเด็กชาวเขาที่อ่านภาษาไทยไม่ออก มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ประมาณ 50 คน ครูเจี๊ยะเล่าว่า “เราเป็นครูคนเดียวในหมู่บ้าน มาตลอดหลายสิบปี จนกลายเป็นเหมือนลูกหลานของคนในหมู่บ้าน เขาก็ยอมรับและให้ความร่วมมือนะ แต่มัววันนี้มีคนมาช่วยแล้ว เป็นครูอาสาอีกท่านหนึ่ง เพิ่งจะมาทำงานเมื่อประมาณ 2 เดือนที่แล้ว ถือเป็นเรื่องที่ดี เพราะเมื่อวันหนึ่งที่ครูไม่ได้อยู่ที่นั่นแล้ว เนื่องจากปัญหาสุขภาพที่ไม่ค่อยสู้ดีในตอนนั้น คนที่นี่เขาก็ยังได้มีที่พึ่ง เพราะการมาเป็นครูอาสาที่หมู่บ้านห่างไกลเช่นนี้ การเป็นครูคือ ต้องเป็นทุกอย่างสำหรับคนในหมู่บ้าน เราจะเป็นทั้งที่พึ่งพา เป็นคนสอนหนังสือ เป็นคนให้ความรู้ สอนเขาในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และสอนอาชีพ ให้เขามีรายได้เพิ่ม เพื่อที่เขาจะได้ไม่ต้องเข้าไปบุกรุกพื้นที่ป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติอีก” ครูเจี๊ยะไม่เพียงหน้าที่ ครูสอนหนังสือ แต่ทำหน้าที่ พัฒนาชุมชนด้วย โดยมีความคิดว่า “เมื่อวันหนึ่ง ถ้าเราไม่อยู่ ใครจะสานต่อ ใครจะช่วยดูแลชุมชน” ด้วยการมองไปข้างหน้าเช่นนี้ จึงให้ความสำคัญกับการส่งเด็กที่มีศักยภาพให้เรียนสูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้เขากลับมาดูแลชุมชนของตัวเองต่อไป ครูเจี๊ยะได้ปฏิบัติงานโดยได้แรงบันดาลใจจากพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช 4 พฤศจิกายน 2518 “เมื่อทำงานอย่าหิбыกเอา ความขาดแคลนเป็นข้ออ้าง จงทำงานท่ามกลางความขาดแคลนให้บรรลุผล จงทำด้วยความตั้งใจและซื่อสัตย์” และนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการปฏิบัติงานในการสอนหนังสือและพัฒนาชุมชน

แนวทางแก้ปัญหาที่เลือกนำเสนอ

พฤติกรรมของครูเจี๊ยะบ เป็นพฤติกรรมที่
พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการข้อใดบ้าง

.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการแก้ปัญหา
เรื่อง จรรยาบรรณต่อสังคม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การกำหนดปัญหา	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - ปัญหาสามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยทั้งหมด	- กำหนดปัญหาได้ชัดเจน - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยเป็นบางส่วนต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยต้องได้รับคำแนะนำ	- กำหนดปัญหาได้ไม่ชัดเจน ต้องได้รับการชี้แนะ - เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้ต้องได้รับการชี้แนะ - ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยต้องได้รับคำแนะนำ
2. การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริง	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาสอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง	- แนวทางแก้ปัญหาได้ไม่หลากหลาย - ระบุสาเหตุของปัญหาได้ไม่ชัดเจน - แนวทางแก้ปัญหาไม่สอดคล้องกับปัญหา - นำแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ได้จริงไม่ได้ทุกแนวทาง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
3. เสนอแนวทาง แก้ปัญหาอย่าง เหมาะสม	- สรุปและเลือกวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสม -ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้อย่าง ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จากแนว ทางการแก้ปัญหา สอดคล้องกับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม -ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหา สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม -ระบุขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหาได้ ไม่ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	- สรุปและเลือก วิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม ต้องได้รับ การชี้แนะ -ระบุขั้นตอนวิธีการ แก้ปัญหาได้ไม่ ชัดเจน - ผลลัพธ์ที่ได้จาก แนวทางการ แก้ปัญหาไม่ สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
1-3	ปรับปรุง

แบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครู

- 1.(ข้อ1) โรงเรียนแห่งหนึ่งแต่งตั้ง ครู ก เป็นกรรมการคุมสอบ แต่ครู ก ไม่คุมสอบให้รัดกุมเป็นเหตุให้นักเรียน ลอกคำตอบกัน ถ้านักศึกษาเป็นฝ่ายวิชาการจะมีแนวทางป้องกันปัญหานี้อย่างไร
 - ก. แต่งตั้งคณะกรรมการคุมสอบคู่กับครู ก อีก 1 ท่าน
 - ข. ประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคุมสอบ
 - ค. ติดกล้องวงจรปิดในห้องสอบทุกห้อง
 - ง. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอบ
- 2.(ข้อ1) ถ้ามักเรียนเป็นออทิสติกในชั้นเรียน ปัญหาใดที่ครูต้องคำนึงถึงมากที่สุด
 - ก. การสร้างแรงจูงใจให้เด็กออทิสติกอยากเรียนรู้
 - ข. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติก
 - ค. การสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารและครูในโรงเรียน
 - ง. การปรับพฤติกรรมนักเรียนเป็นออทิสติกให้เหมือนนักเรียนปกติ
- 3.(ข้อ1) ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ครูควรแสวงหาความรู้รอบตัวและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ด้วยวิธีใดจึงจะเหมาะสม
 - ก. เข้ารับการอบรมที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น มีผู้เข้าร่วมอบรมทั่วประเทศไม่เกิน 50 คน
 - ข. เข้ารับการอบรมกับเขตพื้นที่การศึกษา มีผู้เข้าร่วมอบรม 100 คน
 - ค. เข้ารับการอบรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น มีผู้เข้าร่วมอบรม 500 คน
 - ง. เข้ารับการอบรมผ่านระบบออนไลน์ด้วยตนเอง
- 4.(ข้อ1) ถ้ามักเรียนมาชื่นชอบในตัวครูและแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมครูควรปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. ต่อหน้าบุคคลอื่นทำเป็นไม่สนใจ แต่แอบแสดงความสนใจต่อนักเรียนลับหลัง
 - ข. แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมตอบกลับให้นักเรียนคิดว่าครูพึงพอใจในตัวนักเรียน
 - ค. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงความสนใจต่อนักเรียนคนนี้เป็นพิเศษ
 - ง. ควบคุมตนเองให้แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

- 5.(ข้อ2) ครูสมานอาสาช่วยงานผูกพัทธสีมาของวัด หลังเลิกงานนับเงินค่าจำหน่ายรูป เทียน ดอกไม้ และทอง ได้นำเงินใส่กระเป๋าตนเอง พฤติกรรมของครูสมานอาจส่งผลกระทบต่อวิชาชีพครูอย่างไร
- มีความผิดฐานลักทรัพย์
 - องค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง
 - เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่ศิษย์
 - ประชาชนเสื่อมศรัทธาคนที่เป็นครู
- 6.(ข้อ2) ผู้อำนวยการโรงเรียนสั่งให้ ครูอุ๊ ฝึกซ้อมนักเรียนไปร่วมการประกวดแข่งขันนาฏศิลป์ไทยในงานศิลปหัตถกรรม ครูอุ๊ควรมีการดำเนินการอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จในการประกวดแข่งขันครั้งนี้
- คัดเลือกนักเรียนที่ใกล้ชิดตนเองและมีของกำนัลมาให้
 - ฝึกซ้อมนอกเวลาเรียนอย่างต่อเนื่องและให้ผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบความถูกต้อง
 - รายงานความคืบหน้าเกินจริงให้ผู้ผู้อำนวยการทราบตลอดเวลาที่ฝึกซ้อม
 - เบิกค่าอาหารและอุปกรณ์การแสดงเกินที่จ่ายจริง
- 7.(ข้อ2) ครูปี ขาดประสบการณ์ในการสร้างสื่อประกอบการสอน ครูปีควรทำอย่างไรจึงจะเกิดการพัฒนานาวิชาชีพของตนเอง
- เข้ารับการอบรมและพยายามทำสื่อการสอนด้วยตนเอง
 - ซื้อสื่อการสอนสำเร็จรูปที่ขายตามท้องตลาด
 - ยืมสื่อการสอนจากเพื่อนโรงเรียนอื่นมาใช้
 - ว่าจ้างให้เพื่อนครูทำสื่อการสอนให้
- 8.(ข้อ2) ในห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ครูเต๋ สอนให้นักเรียนทำงานโดยใช้โปรแกรม Power Point ครูเต๋ จะพบพฤติกรรมใดบ้างที่เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนรู้
- นักเรียนทำงานเสร็จด้วยความรวดเร็วก่อนเวลากำหนด
 - นักเรียนบางคนเลือกใช้เครื่องมือในโปรแกรมไม่ถูกจึงถามเพื่อนข้าง ๆ
 - นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือตามที่ครูอธิบายไม่ทัน จึงไม่สามารถทำงานที่ครูกำหนดได้
 - นักเรียนคุยกันขณะทำงานเมื่อหมดชั่วโมงก็ส่งงานได้ครบทุกคน
- 9.(ข้อ3) เด็กชายเอกสอบเลื่อนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แต่ผลการเรียนไม่ผ่านหลายวิชา ครูหญิง เป็นครูที่ปรึกษาควรมีแนวทางแก้ปัญหาให้เด็กชายเอกอย่างไร
- จัดกลุ่มเพื่อนช่วยเหลือดูแลกัน
 - พูดให้กำลังใจนักเรียนให้เรียนซ้ำชั้น

- ค. ช่วยตรวจสอบว่าไม่ผ่านวิชาอะไรบ้างและควรแก้ไขวิชาใดก่อน
- ง. ประสานฝ่ายวิชาการแนะนำให้ผู้ปกครองมาลาออก
- 10.(ข้อ3) น้ำหวานมาโรงเรียนสายและขาดเรียนบ่อยครั้งจึงทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ถ้านักศึกษาเป็นครูผู้สอนจะช่วยเหลือน้ำหวานอย่างไร
- ก. แจ้งฝ่ายวิชาการให้หมดสิทธิ์สอบ
- ข. เชิญผู้ปกครองมาทำทัณฑ์บน
- ค. ไปพบผู้ปกครองเพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข
- ง. ลงโทษน้ำหวานที่มาโรงเรียนสายและขาดเรียนจะได้ไม่ทำอีก
- 11.(ข้อ3) โรงเรียนแห่งหนึ่งนักเรียนมีฐานะค่อนข้างยากจน ครูสวย ไปบรรจุใหม่เมื่อเห็นนักเรียนบางคนไม่มีอาหารกลางวันรับประทานจึงอยากจะช่วยเหลือแต่เงินเดือนตนเองก็ยังไม่ค่อยพอ ครูสวยจะช่วยเหลือ นักเรียนด้วยวิธีใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
- ก. กู้เงินจากสหกรณ์
- ข. กู้เงินนอกระบบ
- ค. เรียกรายเงินเพื่อนครูในโรงเรียน
- ง. หาเงินสนับสนุนจากรัฐและเอกชน
- 12.(ข้อ4) ครูให้นักเรียนทั้งห้องอ่านหนังสือพร้อมกันทั้งห้อง จึงพบว่าเด็กชายเอกอ่านหนังสือไม่ออก จึงให้เด็กชายเอกไปฝึกอ่านกับครูช่วงพักกลางวัน หลายวันผ่านไปเด็กชายเอกก็ยังไม่มาฝึกอ่านกับครู แสดงว่าเด็กชายเอกมีลักษณะตามข้อใด
- ก. เกียจคร้าน
- ข. ไม่กล้าแสดงออก
- ค. ไม่มีเวลาฝึกฝน
- ง. ไม่เห็นความสำคัญ
- 13.(ข้อ4) น้อยหน้าฐานะยากจนขาดแคลนทุนทรัพย์ ถ้านักศึกษาเป็นครูประจำชั้น จะช่วยน้อยหน้าอย่างไร จึงจะเหมาะสมที่สุด
- ก. แนะนำให้ใช้เวลาว่างทำงานฝีมือจำหน่ายเพื่อหารายได้
- ข. ให้มาขายเครื่องสำอางออนไลน์กับตนเอง
- ค. แนะนำส่งยาเสพติดเพราะได้เงินดี
- ง. เป็นนายหน้าพาไปขายบริการ

- 14.(ข้อ4) ครูมะปรางเป็นครูแนะแนวได้ให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตแก่นักเรียนหญิงคนหนึ่งที่เกิดความผิดพลาดในการดำเนินชีวิต ครูมะปรางได้นำเรื่องดังกล่าวไปเล่าให้ครูมะเหมี่ยวฟัง ครูมะเหมี่ยวนำไปพูดต่อจนเป็นที่ซุบซิบทั่วทั้งโรงเรียนทำให้นักเรียนตนดังกล่าวอับอาย แสดงว่าครูมะปราง มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามข้อใด
- ก. ไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์
 - ข. เปิดเผยความลับของศิษย์
 - ค. จูงใจให้ศิษย์ปฏิบัติขัดต่อศีลธรรม
 - ง. ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม
- 15.(ข้อ5) ถ้าต้องการให้นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา ครูต้องทำอะไรจึงจะเป็นแบบอย่างที่ดี
- ก. ครูไปรอนักเรียนก่อนเวลาสอนเล็กน้อย
 - ข. ครูเข้าห้องเรียนเมื่อผ่านไป 10 นาที รอให้นักเรียนพร้อม
 - ค. ครูให้นักเรียนมาเชิญที่ห้องพักครูเมื่อถึงเวลาสอน
 - ง. ครูทำโทษเมื่อนักเรียนเข้าเรียนช้าโดยการตี
- 16.(ข้อ5) ในการแก้ปัญหาให้นักเรียนเล่นโทรศัพท์ในชั่วโมงเรียน พฤติกรรมของครูข้อใดเป็นตัวอย่างที่ดี
- ก. ครูนำโทรศัพท์ขึ้นมาโทรเมื่ออธิบายเนื้อหาที่สอนจบ
 - ข. ครูใช้โทรศัพท์มือถืออัดคลิปวิดีโอตนเองขณะสอนไม่สนใจนักเรียน
 - ค. ครูเก็บโทรศัพท์ใส่กระเป๋าไม่นำออกมาใช้ขณะที่สอน
 - ง. ยึดโทรศัพท์ของนักเรียนมาไว้ที่โต๊ะครูหน้าชั้นเรียน
- 17.(ข้อ6) ครูพัชราภาสอนวิชานาฏศิลป์ไทยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งสังเกตว่า มีนักเรียนบางคนรำไม่ตรงจังหวะตลอดภาคเรียนที่ 1 ครูพัชราภาควรมีแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้ เกิดการเรียนรู้ตามข้อใด
- ก. เชิญผู้ปกครองนักเรียนให้มาย้ายออกจากโรงเรียน
 - ข. นำนักเรียนมาฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนเป็นรายบุคคล
 - ค. ด่านักเรียนว่าโง่ แค่นี้ทำไม่ได้ก็ไม่ควรมาเรียนรำ
 - ง. ไม่สนใจสอนตามศักยภาพผู้เรียน
- 18.(ข้อ6) เด็กหญิงนิติมีผู้ปกครองฐานะยากจนพ่อเก็บขยะขายในขณะที่แม่ป่วยติดเตียงเดินไม่ได้ บางครั้งเด็กหญิงนิติต้องไปช่วยพ่อเก็บขยะจนไม่มีเวลาทำการบ้าน และมักจะทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ผิดบ่อยครั้ง ครูควรพูดอย่างไรไม่ให้เกิดปฏิกิริยาต่อหน้านักเรียน
- ก. ชี้แจงแบบนี้ไปเก็บขยะขายกับพ่อเธอเถอะนะ ไม่น่าจะมาเรียน

- ข. โง่เหมือนพ่อเธอเลย พ่อเธอถึงต้องมาเก็บขยะขายอยู่ทุกวันนี้
- ค. เธอทำแบบฝึกหัดผิดอีกแล้วนะ พักกลางวันมาหาครูที่ห้องจะสอนให้ใหม่
- ง. เธอทำแบบฝึกหัดผิดอีกแล้วนะ ครูไม่อธิบายแล้วไปถามเพื่อนเอาเอง

19.(ข้อ6) ข้อใดคือปัญหาด้านจรรยาบรรณของครูที่มีต่อผู้รับบริการ

- ก. ไม่ยอมส่งผลการสอบแก้ตัวของนักเรียนตามเวลาที่ผู้อำนวยการโรงเรียนกำหนดทำให้โรงเรียนไม่สามารถแจ้งผลการเรียนตามกำหนดได้
- ข. ไม่ยอมส่งแผนการจัดการเรียนรู้ตามเวลาที่ผู้อำนวยการโรงเรียนกำหนดต้องเดือนถึง 2 ครั้งจึงส่ง
- ค. ไม่เข้าร่วมประชุมตามคำสั่งผู้อำนวยการโรงเรียนโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- ง. มาสายบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรและกลับก่อนเวลาเลิกงานเสมอเสมอ

20.(ข้อ7) ข้อใดไม่ใช่ปัญหาด้านจรรยาบรรณของครูที่มีต่อผู้รับบริการ

- ก. เก็บเงินนักเรียนอ้างว่าจะนำไปซื้อหนังสือให้นักเรียน แต่ไม่ได้ซื้อและไม่คืนเงินจนกระทั่งถูกร้องเรียน
- ข. พานักเรียนไปเที่ยวต่างจังหวัดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาและผู้ปกครองนักเรียน
- ค. รับส่วยและแหวนจากนักเรียนแล้วไม่ยอมคืน ผู้บริหารและผู้ปกครองนักเรียนต้องทวงถามหลายครั้งจึงคืนให้
- ง. ลงเวลามาทำงานแล้วแอบไปดื่มสุราที่ร้านข้างโรงเรียนยังนำสุรามาดื่มที่โต๊ะทำงานในเวลาราชการ

21.(ข้อ7) ครูสี สอนวิชาวิทยาศาสตร์ วันหนึ่งมีผู้ปกครองนำสิ่งของมาให้ครูสีเพื่อต้องการให้ผลการเรียนของลูกสูงขึ้น ถ้านักศึกษาเป็นครูสีจะวางตนอย่างไรจึงจะเหมาะสม

- ก. ให้ผู้ปกครองนำของกลับไปและให้ผลการเรียนของนักเรียนตามสภาพจริง
- ข. ให้ผู้ปกครองนำของกลับไปและนำขึ้นใหม่มาของที่นำมาน้อยเกินไป
- ค. รับของไว้และให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นตามที่ผู้ปกครองต้องการ
- ง. รับของไว้แต่ให้ผลการเรียนของนักเรียนตามสภาพจริง

22.(ข้อ7) ปัญหาในข้อใดที่ก่อให้เกิดผลเสียกับนักเรียนมากที่สุด

- ก. ครูหนึ่งสอนคณิตศาสตร์ในชั่วโมงเรียนไม่ครบถ้วนตามหลักสูตร เพื่อต้องการให้นักเรียนไปเรียนพิเศษกับตนเองที่โรงเรียนกวดวิชา

ข. ครูสองแต่งกายไม่เหมาะสมใส่กระโปรงสั้นแต่งหน้าเข้มมาโรงเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนของนักเรียน

ค. มาโรงเรียนในวันหยุดเปิดเครื่องปรับอากาศห้องพักครูอยู่ทั้งวันเพื่อประหยัดค่าไฟที่บ้าน

ง. นำบุคคลอื่นมาอยู่ในบ้านพักครูโดยไม่ขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน

23.(ข้อ 8) ข้อใดไม่ใช่ปัญหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ก. หัวหน้าสายชั้นขอให้ครูจามรเข้าสอนแทนครูในกลุ่มสาระฯเดียวกันที่ลาป่วย แต่ครูจามรไม่ยอมเข้าสอนแทนทั้งที่มีชั่วโมงว่าง

ข. ครูน้ำทิพย์ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับเงินกู้ กยศ.ของนักเรียน แต่ไม่ดำเนินการจนทำให้นักเรียนเสียโอกาสโดยอ้างว่าธุรการไม่แจ้งให้ทราบเมื่อมีหนังสือราชการเข้ามาทั้งที่ธุรการแจ้งแล้ว

ค. ร้องเรียนไปยังกรมฯ ว่าผู้อำนวยการโรงเรียนทุจริตเงินราชการทั้งที่รู้อยู่ว่าไม่เป็นความจริง

ง. ขออนุญาตลาออกไปงานแต่งงานเพื่อน ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่อนุญาตก็ยังไม่

24.(ข้อ8) โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งครูแหว่งให้นักเรียนเข้ามาตามเก็บงานในห้องพักครูโดยมีนักเรียน 4 คนเข้ามาแต่ไม่สวมหน้ากากอนามัย เมื่อครูอ้อยเข้ามาเห็นจึงทวงตังและเริ่มมีปากเสียงทะเลาะกันแล้วลุกลามไปหลายประเด็นจนทำให้ครูอ้อยไปนำมีดมาขู่ครูแหว่งต่อหน้านักเรียน ถ้านักศึกษาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จะดำเนินการอย่างไร

ก. ให้ครูอ้อยและครูแหว่งยุติการทำงานทันที

ข. ให้ครูแหว่งไปแจ้งความดำเนินคดีกับครูอ้อย

ค. ให้ครูอ้อยและครูแหว่งออกทันทีทั้งคู่

ง. ให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนเฉพาะครูอ้อย

25.(ข้อ8) จากข่าว “โศกเรียนธรรมดาโลกไม่จำ” โรงเรียนชายล้วนแห่งหนึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 5 คน กำลังช่วยกันยกมอเตอร์ไซค์ข้ามกำแพงด้านข้างโรงเรียนออกไปด้านนอก ข้อใดไม่ควรใช้ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ก. ให้ฝ่ายปกครองตรวจตราบริเวณโดยรอบของโรงเรียนอย่างเข้มงวด

ข. จัดประชุมครู นักเรียน และผู้ปกครองเพื่อหามาตรการป้องกัน

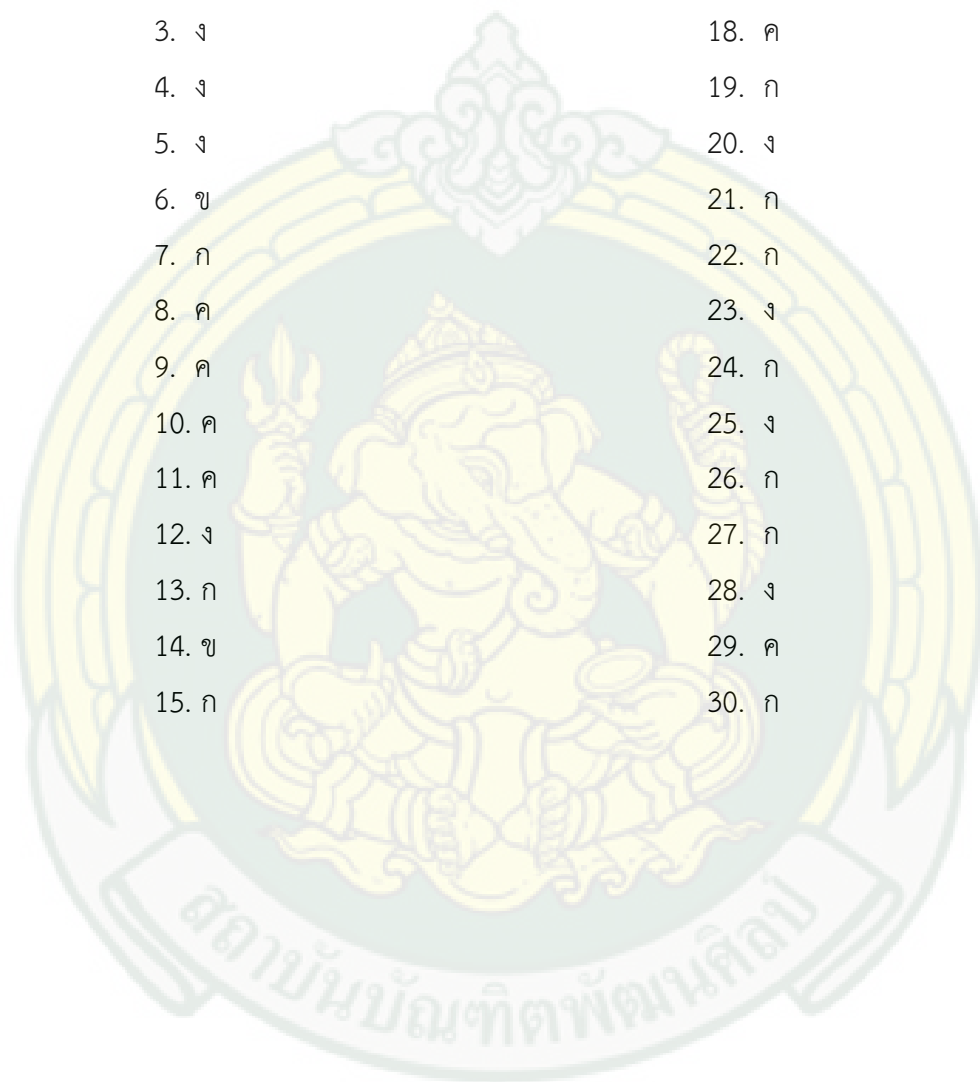
ค. ลงโทษนักเรียนตามระเบียบของโรงเรียน

ง. ให้นักเรียนทั้งหมดลาออกจากโรงเรียนทันที

- 26.(ข้อ8) ครูดาว ได้รับคัดเลือกให้รางวัลครูดีเด่นของโรงเรียน แต่ครูเดือนไม่ได้รับคัดเลือกให้รับรางวัล ถ้านักศึกษาเป็นครูเดือน ควรแสดงพฤติกรรมอย่างไรต่อครูดาวจึงจะเหมาะสม
- ก. แสดงความยินดีและชื่นชมในผลงาน
 - ข. กล่าวหาว่าครูดาวลอกผลงานผู้อื่น
 - ค. พุดส่อเสียดลับหลังกับครูคนอื่น
 - ง. แกล้งชื่นชมต่อหน้าแต่ินินทาลับหลัง
- 27.(ข้อ9) ถ้ามีผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นมาชวนให้ครูเข้าร่วมกระบวนการลักลอบตัดไม้ในเขตป่าสงวนเพื่อนำไปขาย ครูควรจะทำอย่างไรจึงจะปลอดภัยแก่ตนเอง
- ก. ไม่ไปและหลีกเลี่ยงบุคคลที่มาชวน
 - ข. ไม่ไปและชวนเพื่อนไปห้ามปราม
 - ค. ไปเพราะต้องการหารายได้เสริม
 - ง. ไปและชวนครูคนอื่นไปร่วมด้วย
- 28.(ข้อ9) วัดบางน้ำล้น จะจัดงานประเพณีสงกรานต์ เจ้าอาวาสมาขอให้คณะครูช่วยกันจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมใดที่ครูไม่ควรแนะนำมากที่สุด
- ก. รำวงย้อนยุค
 - ข. ประภาคารบุบผา
 - ค. ขบวนกลองยาวแห่พระ
 - ง. ประกวดด้วยชุดนุ่งน้อยห่มน้อย
- 29.(ข้อ9) ผู้ใหญ่บ้านมาปรึกษาคุณครูอยากให้คุณครูในโรงเรียนเป็นผู้นำทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านสิ่งที่ควรทำเป็นอันดับแรกคือข้อใด
- ก. หางบประมาณสร้างอาคารจำหน่ายสินค้า
 - ข. ให้ผู้ใหญ่บ้านหาสถานที่ขนาดใหญ่เพื่อปลูกพืช
 - ค. จัดประชุมชาวบ้านเพื่อหาแนวทางร่วมกันตามที่ชาวบ้านถนัด
 - ง. เสนอกิจกรรมให้ชาวบ้านแต่ละบ้านทำตามที่คุณครูกำหนดให้
- 30.(ข้อ9) ถ้าจะตั้งธนาคารขยะในโรงเรียน นักศึกษาคิดว่าควรจะต้องเริ่มจากสิ่งใดก่อน
- ก. วางแผนการดำเนินงาน
 - ข. ดำเนินงานตามที่วางแผนไว้
 - ค. ตรวจสอบประเมินการดำเนินงาน
 - ง. นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนางาน

เฉลยแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา
เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1. ง	16. ค
2. ข	17. ข
3. ง	18. ค
4. ง	19. ก
5. ง	20. ง
6. ข	21. ก
7. ก	22. ก
8. ค	23. ง
9. ค	24. ก
10. ค	25. ง
11. ค	26. ก
12. ง	27. ก
13. ก	28. ง
14. ข	29. ค
15. ก	30. ก

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความด้านล่าง แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง					
2	ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์จำลอง					
3	ความพึงพอใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอน					
4	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น					
5	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้กับผู้เรียน					
6	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างประสบการณ์ในการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน					
7	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างประสบการณ์ในการสังเคราะห์ให้กับผู้เรียน					
8	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองช่วยให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา					
9	ความพึงพอใจในการวัดและประเมินผล					

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์และการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง
จรรยาบรรณวิชาชีพ

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
	1.1 ความเหมาะสมของเนื้อหา	1	1	1	1.00
	1.2 ความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00
	1.3 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ กับเวลา	1	1	1	1.00
2	กิจกรรมการเรียนรู้				
	2.1 ความเหมาะสมของขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1	1	1	1.00
	2.2 ความเหมาะสมของขั้นจัดกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00
	2.3 ความเหมาะสมของขั้นสรุปและประเมินผล	1	1	1	1.00
3.	สื่อการเรียนรู้				
	3.1 ความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้กับเนื้อหา	1	1	1	1.00
	3.2 ความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้กับ กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00
4.	การวัดและประเมินผล				
	4.1 ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล กับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00
	4.2 ความเหมาะสมของวิธีการวัดและ ประเมินผล	1	1	1	1.00
	4.3 ความเหมาะสมของเครื่องมือวัดและ ประเมินผล	1	1	1	1.00
	4.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินผล	1	1	1	1.00

ตารางที่ 7 การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณ
วิชาชีพ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการที่ปรับปรุงแก้ไข	คำแนะนำ	การแก้ไข
1.กิจกรรมการเรียนรู้	ควรปรับเปลี่ยนวิธีการทุกชั้น กิจกรรมไม่ให้เหมือนกัน ทุกแผน	ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้ มีความหลากหลาย
2. สื่อการสอน	ควรเพิ่มสื่ออื่น ๆ เช่น คลิปวิดีโอ สถานการณ์	เพิ่มสื่อการสอนประเภทคลิป วิดีโอ หรือใช้สื่อเทคโนโลยี
3. เกณฑ์การประเมิน	ควรปรับแก้เกณฑ์การประเมินใน แผนการจัดการเรียนรู้	ปรับแก้เกณฑ์การประเมินใน แผนการจัดการเรียนรู้ตาม คำแนะนำ

ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ

จุดประสงค์	ข้อคำถามที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อตนเองได้	1. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
	2. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
	3. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
	4. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
2. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพได้	5. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
	6. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
	7. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
	8. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
3. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการได้	9. (จรรยาบรรณข้อ 3)	1	1	1	1.00
	10. (จรรยาบรรณข้อ 3)	1	1	1	1.00
	11. (จรรยาบรรณข้อ 3)	1	1	1	1.00
	12. (จรรยาบรรณข้อ 4)	1	1	1	1.00
	13. (จรรยาบรรณข้อ 4)	1	1	1	1.00
	14. (จรรยาบรรณข้อ 4)	1	1	1	1.00
	15. (จรรยาบรรณข้อ 5)	1	1	1	1.00
	16. (จรรยาบรรณข้อ 5)	1	1	1	1.00
	17. (จรรยาบรรณข้อ 6)	1	1	1	1.00
	18. (จรรยาบรรณข้อ 6)	1	1	1	1.00
	19. (จรรยาบรรณข้อ 6)	1	1	1	1.00
	20. (จรรยาบรรณข้อ 7)	1	1	1	1.00
	21. (จรรยาบรรณข้อ 7)	1	1	1	1.00
	22. (จรรยาบรรณข้อ 7)	1	1	1	1.00

ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณ
วิชาชีพ (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อคำถามที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
4. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพได้	23. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
	24. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
	25. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
	26. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
5. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อสังคมได้	27. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00
	28. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00
	29. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00
	30. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00

ตารางที่ 9 การปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ
ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการที่ปรับปรุงแก้ไข	คำแนะนำ	การแก้ไข
1. ข้อคำถาม	ปรับข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ	ปรับข้อคำถาม ตามข้อเสนอแนะ ข้อ 12, 17, 19, 26 และ 28
2. ตัวเลือกตอบ	ปรับตัวเลือกตอบตามข้อเสนอแนะ	ปรับตัวเลือกตอบ ตามข้อเสนอแนะ ข้อ 12, 27, 28 และ 29

ตารางที่ 10 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง
จรรยาบรรณวิชาชีพ

ข้อ	P_H	P_L	p	r	คุณภาพแบบทดสอบ	ผลการประเมิน
1.	.88	.41	.66	.51	ค่อนข้างง่าย จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
2.	.94	.59	.79	.49	ค่อนข้างง่าย จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
3.	.59	.35	.47	.24	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
4.	.47	.18	.32	.33	ค่อนข้างยาก จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
5.	.94	.47	.74	.58	ค่อนข้างง่าย จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
6.	.59	.24	.41	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
7.	.47	.24	.35	.25	ค่อนข้างยาก จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
8.	.88	.53	.72	.42	ค่อนข้างง่าย จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
9.	.82	.65	.74	.21	ค่อนข้างง่าย จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
10.	.71	.29	.50	.42	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
11.	.88	.24	.58	.64	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
12.	.71	.12	.40	.60	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
13.	.76	.24	.50	.52	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
14.	.52	.18	.34	.37	ค่อนข้างยาก จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
15.	.94	.41	.71	.61	ค่อนข้างง่าย จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
16.	.59	.29	.44	.31	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
17.	.59	.24	.41	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
18.	.76	.18	.46	.57	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
19.	.59	.35	.47	.24	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
20.	.53	.41	.47	.12	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
21.	.65	.35	.50	.30	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
22.	.65	.18	.41	.48	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
23.	.76	.24	.50	.52	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
24.	.53	.18	.35	.38	ค่อนข้างยาก จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
25.	.94	.47	.74	.58	ค่อนข้างง่าย จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
26.	.71	.35	.53	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี

ตารางที่ 10 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง
จรรยาบรรณวิชาชีพ (ต่อ)

ข้อ	P_H	P_L	p	r	คุณภาพแบบทดสอบ	ผลการประเมิน
27.	.88	.24	.58	.64	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
28.	.88	.18	.54	.68	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
29.	.76	.41	.59	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
30.	.82	.35	.59	.48	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ
ก่อนเรียนและหลังเรียน

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ผลต่างของคะแนน (D)	D ²
1	21	28	7	49
2	21	29	8	64
3	22	27	5	25
4	21	28	7	49
5	22	26	4	16
6	19	28	9	81
7	19	25	6	36
8	19	21	2	4
9	21	28	7	49
10	19	25	6	36
11	20	25	5	25
12	22	29	7	49
13	20	24	4	16
14	23	28	5	25
15	17	25	8	64
16	19	28	9	81
17	20	23	3	9
18	17	23	6	36
19	20	26	6	36
20	21	25	4	16
21	19	23	4	16
22	20	28	8	64
23	23	28	5	25
24	23	25	2	4
25	22	27	5	25

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ
ก่อนเรียนและหลังเรียน (ต่อ)

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ผลต่างของคะแนน (D)	D ²
26	21	27	6	36
27	19	24	5	25
28	18	25	7	49
29	20	24	4	16
30	19	26	7	49
เฉลี่ย	20.23	25.93	5.70	35.83

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้
สถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	ความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้ สถานการณ์จำลอง	1	1	1	1.00
2	ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นต่อสถานการณ์จำลอง	1	1	1	1.00
3	ความพึงพอใจการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละ ขั้นตอน	1	1	1	1.00
4	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้ เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น	1	1	1	1.00
5	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้าง โอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้กับ ผู้เรียน	1	1	1	1.00
6	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้าง ประสบการณ์ในการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน	1	1	1	1.00
7	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้าง ประสบการณ์ในการสังเคราะห์ให้กับผู้เรียน	1	1	1	1.00
8	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองช่วยให้ เกิดทักษะในการแก้ปัญหา	1	1	1	1.00
9	ความพึงพอใจที่มีต่อการวัดและประเมินผล	1	1	1	1.00

**ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา**

โครงการวิจัยเรื่อง : การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย : นางอัญชน เพ็งสุข

เอกสารที่พิจารณา :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับลงวันที่ 2 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับลงวันที่ 2 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564
3. แบบคำชี้แจงอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 2 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564
4. แบบยินยอมอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 2 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564
5. แบบสอบถาม	ฉบับลงวันที่ 2 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564
6. ประวัติผู้วิจัย	
7. ใบผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	

ได้รับการพิจารณาและผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยได้ โดยให้ส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยทุก 6 เดือน แจ้งคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในกรณีที่เกิดเปลี่ยนแปลงโครงการวิจัยหรือหยุดโครงการก่อนกำหนด รายงานเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด รายงานข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ควรได้รับระหว่างดำเนินการวิจัย และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิสร เนาวนนท์)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เลขที่ใบรับรอง : HE-195-2564

วันที่รับรอง : 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564

วันที่หมดอายุ : 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง
จรรยาบรรณวิชาชีพ

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
	1.1 ความเหมาะสมของเนื้อหา	1	1	1	1.00
	1.2 ความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00
	1.3 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ กับเวลา	1	1	1	1.00
2	กิจกรรมการเรียนรู้				
	2.1 ความเหมาะสมของขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1	1	1	1.00
	2.2 ความเหมาะสมของขั้นจัดกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00
	2.3 ความเหมาะสมของขั้นสรุปและประเมินผล	1	1	1	1.00
3.	สื่อการเรียนรู้				
	3.1 ความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้กับเนื้อหา	1	1	1	1.00
	3.2 ความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้กับ กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00
4.	การวัดและประเมินผล				
	4.1 ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล กับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00
	4.2 ความเหมาะสมของวิธีการวัดและ ประเมินผล	1	1	1	1.00
	4.3 ความเหมาะสมของเครื่องมือวัดและ ประเมินผล	1	1	1	1.00
	4.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินผล	1	1	1	1.00

ตารางที่ 7 การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณ
วิชาชีพ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการที่ปรับปรุงแก้ไข	คำแนะนำ	การแก้ไข
1.กิจกรรมการเรียนรู้	ควรปรับเปลี่ยนวิธีการทุกชั้น กิจกรรมไม่ให้เหมือนกัน ทุกแผน	ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้ มีความหลากหลาย
2. สื่อการสอน	ควรเพิ่มสื่ออื่น ๆ เช่น คลิปวิดีโอ สถานการณ์	เพิ่มสื่อการสอนประเภทคลิป วิดีโอ หรือใช้สื่อเทคโนโลยี
3. เกณฑ์การประเมิน	ควรปรับแก้เกณฑ์การประเมินใน แผนการจัดการเรียนรู้	ปรับแก้เกณฑ์การประเมินใน แผนการจัดการเรียนรู้ตาม คำแนะนำ

ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ

จุดประสงค์	ข้อคำถามที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อตนเองได้	1. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
	2. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
	3. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
	4. (จรรยาบรรณข้อ 1)	1	1	1	1.00
2. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพได้	5. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
	6. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
	7. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
	8. (จรรยาบรรณข้อ 2)	1	1	1	1.00
3. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการได้	9. (จรรยาบรรณข้อ 3)	1	1	1	1.00
	10. (จรรยาบรรณข้อ 3)	1	1	1	1.00
	11. (จรรยาบรรณข้อ 3)	1	1	1	1.00
	12. (จรรยาบรรณข้อ 4)	1	1	1	1.00
	13. (จรรยาบรรณข้อ 4)	1	1	1	1.00
	14. (จรรยาบรรณข้อ 4)	1	1	1	1.00
	15. (จรรยาบรรณข้อ 5)	1	1	1	1.00
	16. (จรรยาบรรณข้อ 5)	1	1	1	1.00
	17. (จรรยาบรรณข้อ 6)	1	1	1	1.00
	18. (จรรยาบรรณข้อ 6)	1	1	1	1.00
	19. (จรรยาบรรณข้อ 6)	1	1	1	1.00
	20. (จรรยาบรรณข้อ 7)	1	1	1	1.00
	21. (จรรยาบรรณข้อ 7)	1	1	1	1.00
	22. (จรรยาบรรณข้อ 7)	1	1	1	1.00

ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณ
วิชาชีพ (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อคำถามที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
4. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพได้	23. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
	24. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
	25. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
	26. (จรรยาบรรณข้อ 8)	1	1	1	1.00
5. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จำลอง จรรยาบรรณต่อสังคมได้	27. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00
	28. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00
	29. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00
	30. (จรรยาบรรณข้อ 9)	1	1	1	1.00

ตารางที่ 9 การปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ
ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการที่ปรับปรุงแก้ไข	คำแนะนำ	การแก้ไข
1. ข้อคำถาม	ปรับข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ	ปรับข้อคำถาม ตามข้อเสนอแนะ ข้อ 12, 17, 19, 26 และ 28
2. ตัวเลือกตอบ	ปรับตัวเลือกตอบตามข้อเสนอแนะ	ปรับตัวเลือกตอบ ตามข้อเสนอแนะ ข้อ 12, 27, 28 และ 29

ตารางที่ 10 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง
จรรยาบรรณวิชาชีพ

ข้อ	P_H	P_L	p	r	คุณภาพแบบทดสอบ		ผลการประเมิน
1.	.88	.41	.66	.51	ค่อนข้างง่าย	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
2.	.94	.59	.79	.49	ค่อนข้างง่าย	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
3.	.59	.35	.47	.24	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
4.	.47	.18	.32	.33	ค่อนข้างยาก	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
5.	.94	.47	.74	.58	ค่อนข้างง่าย	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
6.	.59	.24	.41	.36	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
7.	.47	.24	.35	.25	ค่อนข้างยาก	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
8.	.88	.53	.72	.42	ค่อนข้างง่าย	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
9.	.82	.65	.74	.21	ค่อนข้างง่าย	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
10.	.71	.29	.50	.42	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
11.	.88	.24	.58	.64	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
12.	.71	.12	.40	.60	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
13.	.76	.24	.50	.52	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
14.	.52	.18	.34	.37	ค่อนข้างยาก	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
15.	.94	.41	.71	.61	ค่อนข้างง่าย	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
16.	.59	.29	.44	.31	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
17.	.59	.24	.41	.36	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
18.	.76	.18	.46	.57	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
19.	.59	.35	.47	.24	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
20.	.53	.41	.47	.12	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
21.	.65	.35	.50	.30	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
22.	.65	.18	.41	.48	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
23.	.76	.24	.50	.52	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
24.	.53	.18	.35	.38	ค่อนข้างยาก	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
25.	.94	.47	.74	.58	ค่อนข้างง่าย	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
26.	.71	.35	.53	.36	ยากง่ายปานกลาง	จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี

ตารางที่ 10 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง
จรรยาบรรณวิชาชีพ (ต่อ)

ข้อ	P_H	P_L	p	r	คุณภาพแบบทดสอบ	ผลการประเมิน
27.	.88	.24	.58	.64	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
28.	.88	.18	.54	.68	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
29.	.76	.41	.59	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี
30.	.82	.35	.59	.48	ยากง่ายปานกลาง จำแนกได้	เป็นข้อสอบที่ดี

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ
ก่อนเรียนและหลังเรียน

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ผลต่างของคะแนน (D)	D ²
1	21	28	7	49
2	21	29	8	64
3	22	27	5	25
4	21	28	7	49
5	22	26	4	16
6	19	28	9	81
7	19	25	6	36
8	19	21	2	4
9	21	28	7	49
10	19	25	6	36
11	20	25	5	25
12	22	29	7	49
13	20	24	4	16
14	23	28	5	25
15	17	25	8	64
16	19	28	9	81
17	20	23	3	9
18	17	23	6	36
19	20	26	6	36
20	21	25	4	16
21	19	23	4	16
22	20	28	8	64
23	23	28	5	25
24	23	25	2	4
25	22	27	5	25

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ
ก่อนเรียนและหลังเรียน (ต่อ)

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ผลต่างของคะแนน (D)	D ²
26	21	27	6	36
27	19	24	5	25
28	18	25	7	49
29	20	24	4	16
30	19	26	7	49
เฉลี่ย	20.23	25.93	5.70	35.83

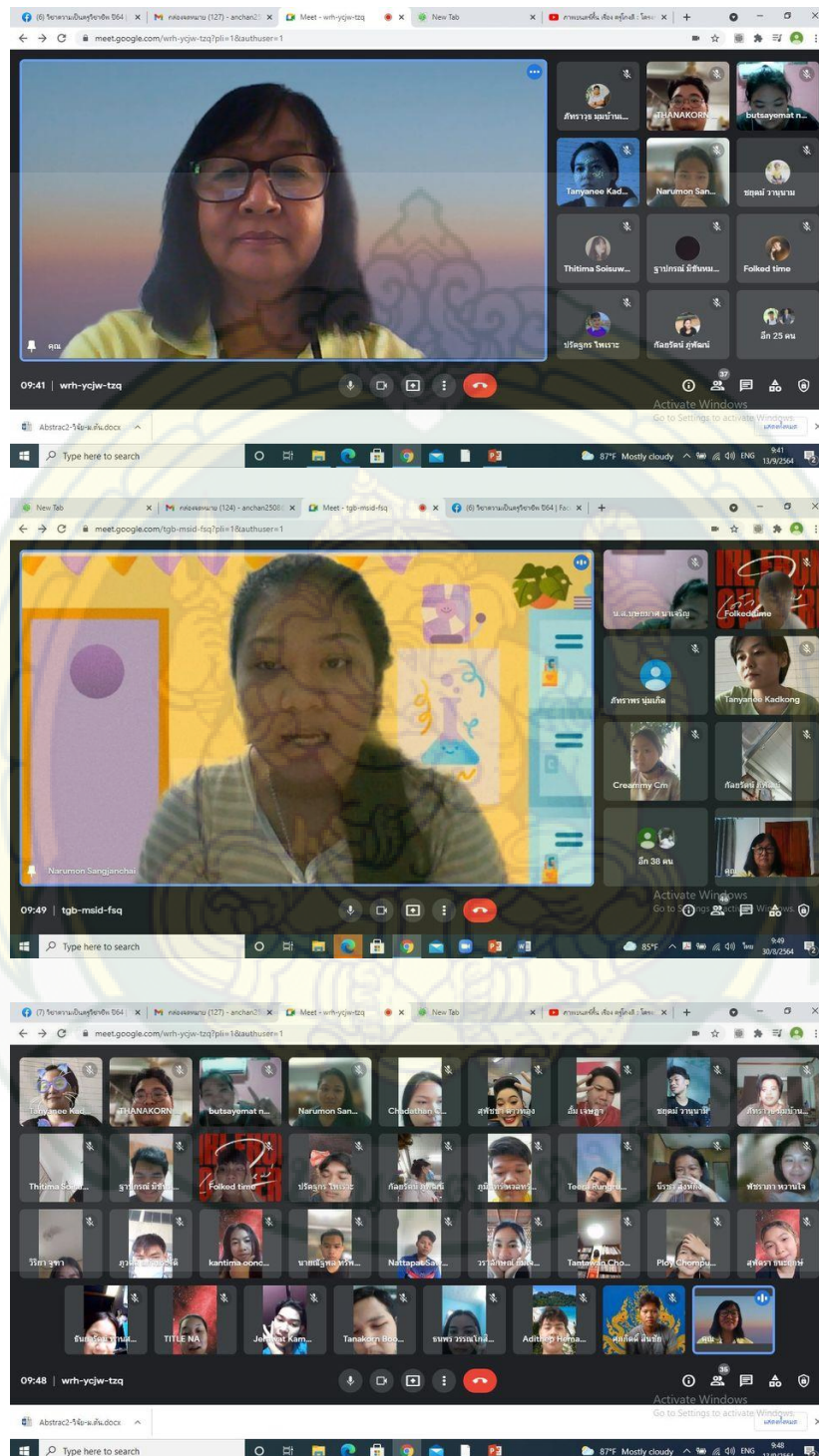
ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้
สถานการณ์จำลอง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	ความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้ สถานการณ์จำลอง	1	1	1	1.00
2	ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นต่อสถานการณ์จำลอง	1	1	1	1.00
3	ความพึงพอใจการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละ ขั้นตอน	1	1	1	1.00
4	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้ เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น	1	1	1	1.00
5	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้าง โอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้กับ ผู้เรียน	1	1	1	1.00
6	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้าง ประสบการณ์ในการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน	1	1	1	1.00
7	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้าง ประสบการณ์ในการสังเคราะห์ให้กับผู้เรียน	1	1	1	1.00
8	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองช่วยให้ เกิดทักษะในการแก้ปัญหา	1	1	1	1.00
9	ความพึงพอใจที่มีต่อการวัดและประเมินผล	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ง
เอกสารการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ภาพตัวอย่าง การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ภาพที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองผ่านระบบออนไลน์

ที่มา : ผู้วิจัย, 2564

รายงานผลการดำเนินงาน
NO. ๑๐๑/๒๕๖๔
DATE ๓๐/๑๒/๒๕๖๔

ใบงานที่ ๑
การแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ
คำจริง เมื่อเกิดจากสถานการณ์ที่ ๑ ดูนหนังสือ
คำจริง เมื่อเกิดจากสถานการณ์ที่ ๑ ดูนหนังสือ
คำจริง เมื่อเกิดจากสถานการณ์ที่ ๑ ดูนหนังสือ

ตัว	การแก้ปัญหามาตรการ	ผลสัมฤทธิ์
ผู้เรียน	ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสือ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการ เรียนการสอนได้	ผลสัมฤทธิ์
ครูผู้สอน	ครูผู้สอนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสือ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการ เรียนการสอนได้	ผลสัมฤทธิ์
ผู้บริหาร	ผู้บริหารได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสือ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการ เรียนการสอนได้	ผลสัมฤทธิ์

๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ
๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ
๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ
๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ

รายงานผลการดำเนินงาน
NO. ๑๐๑/๒๕๖๔
DATE ๓๐/๑๒/๒๕๖๔

ตัว	การแก้ปัญหามาตรการ	ผลสัมฤทธิ์
ผู้เรียน	ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสือ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการ เรียนการสอนได้	ผลสัมฤทธิ์
ครูผู้สอน	ครูผู้สอนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสือ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการ เรียนการสอนได้	ผลสัมฤทธิ์
ผู้บริหาร	ผู้บริหารได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสือ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการ เรียนการสอนได้	ผลสัมฤทธิ์

๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ
๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ
๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ
๑. ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๑: ดูนหนังสือ

23

ใบงานที่ ๕
การแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๕: ครูผู้สอนสอนหนังสือ

ตัวชี้วัด: เมื่อผู้เรียนได้เรียนหนังสือแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนได้

ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางการแก้ปัญหา
ผู้เรียนไม่สนใจเรียนหนังสือ	ผู้เรียนไม่สนใจเรียนหนังสือ	ผู้เรียนไม่สนใจเรียนหนังสือ
ผู้เรียนไม่สนใจเรียนหนังสือ	ผู้เรียนไม่สนใจเรียนหนังสือ	ผู้เรียนไม่สนใจเรียนหนังสือ

แนวทางการแก้ปัญหานี้คือ

การแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ ๕: ครูผู้สอนสอนหนังสือ

ภาพที่ 3 ใบงานทักษะการแก้ปัญหา

ที่มา : ผู้วิจัย, 2564

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	นางอัญชัน เฟื่องสุข
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 7 เดือนมกราคม พ.ศ. 2508
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยนาท
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) วิทยาลัยครูเทพสตรี ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) สถาบันราชภัฏพระนคร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู (ครูชำนาญการ)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

